VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 13 — Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, tammik. 31 p. — Tuesday, Jan. 31, 1967

Valkokaulustyöläiset lakkoutuivat

Montrealin kaupunginhallinto halvaantunut lakon johdosta; katolisten opettajain lakko jatkuu edelleen Quebecissa

Montreal. — Montrealin noin 4,500 valkokaulustyöläistä lakkoutui maanantaina halvaannuttaen kaupunginhallinnon useita toimialoja.

Lakon johdosta joutui suljetuksi seitsemän kunnallista oikeusistuinta, huoltovirasto ja kaupungintalon kaikki toimistot.

Lakon tielle nyt lähteneet valkokaulustyöläiset kuuluvat National Syndicate of Municipal Workers unioon, mikä on liittojäsenenä Confederation of National Trades Unionissa.

Union lakkotoiminnan johtaja, Raymond Couture sanoi odottavansa lakosta pitkäaikaista taistelua sen vuoksi kun kaupunginhallinnon ja unionin välisissä neuvotteluissa on kehittynyt leveä kuilu sellaisista kysymyksistä kuin palkat, työpäivän pituus, lomat, ylityöpalkat, vanhemmuusoikeudet, innoituspalkkiot ja korvaukset autojen käytöstä.

Kaupunginhallinnon edessä on lisää vaikeuksia tulossa sillä Montrealin kaupungin noin 5,000 ulkotyöläistä on päättänyt aloittaa lakon helmikuun 10 pnä, ellei sitä ennen päästä sopimukseen. Ulkotyöläisten sanotaan hyljänneen 40 sentin tuntipalkan korotustarjouksen.

Neuvottelut 300 poliisin ja 2,350 palokuntalaisen kanssa uudesta työehtosopimuksesta tallaavat myös paikallaan.

Valkokaulus- eli konttorityöläiset aikovat järjestää tiistaista alkaen lakkovahdinnan kaupungin 29 toimirakennuksen edustalle. Välttämättömien palvelujen aloilla toimivat valkotyöläiset pysyvät työpaikoillaan, mutta union tiedonannon mukaan tähän luokkaan lukeutuvia on vain 42.

Pormestari Jean Drapeau ja kaupunginhallinnon johtokunnan puheenjohtaja Lucien Saulnier pyysivät, että heidän sihteerinsä luokiteltaisiin välttämättömien palvelujen suorittajiin kuuluviksi, mutta unio hylkäsi tämän pyynnön. Edellämainitut virkailijat ovat olleet kaupungin hallinnon edustajina neuvotteluissa, mitkä ajautuivat umpikujaan.

Unio pyytää yleistä 20-prosenttista palkankorotusta ja sen lisäksi kaikille $700 yleiskorotusta kaksivuotisen työehtosopimuksen perusteella. Kaupunki on tarjonnut 3-vuotista työehtosopimusta, 7-prosenttista palkankorotusta tältä ajalta, ollen korkein korotus kuitenkin $500 ensimmäiseltä vuodelta ja korkein korotus toiselta vuodelta $350.

Quebec. — Maakunnan opetusministeri Jean-Jacques Bertrand piti maanantaina sarjan kokouksia koululautakuntien ja opettajain edustajain kanssa.

Lähes 11,000 opettajaa jatkaa lakkoa, mikä koskee noin 250,000 lasta Montrealissa ja Trois-Rivieressä.

Montrealissa noin 9000 lakossa olevaa opettajaa hylkäsi maanantaina katolisen koulukomissionin uuden palkkatarjouksen.

Pointe Clair-Beaconsfieldissa, Montrealin länsirajalla, noin 500 opettajaa hylkäsi eilen uhkavaatimuksen, että heidän on palattava takaisin työhön palkkaansa menettämättä, tai kohdata heitä vastaan hankittava estetuomio. Näiden opettajain lakko alkoi tammikuun 20 pnä ja se koskee noin 10,500 oppilasta.

Opettajain sanotaan maakunnan muissakin osissa suunnittelevan lakkoutumista.

Union edustajat sanovat että katolisen koulukomissionin Montrealissa maanantaina esittämä palkkatarjous antaisi 2-vuotisen opettajakoulun käyneelle opettajalle $4,000 vuosipalkan — $388 vähemmän mitä komissioni maksaa puhdistustöitä tekeville naisille. Osa opettajista kieltäytyi keskustelemastakin tästä tarjouksesta.

Montrealilaiset opettajat lakkoutuivat lähes 3 viikkoa sitten, eli tammikuun 13 pnä, vaatien 18-prosenttista palkankorotusta. Heille on tarjottu 7-prosenttista palkankorotusta 2-vuotisen työehtosopimuksen perusteella.

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

POMMIRÄJÄYTYKSIÄ JUGOSLAVIAN TÄKÄLÄISIÄ TOIMISTOJA VASTAAN

Terroristien huolella järjestämät räjäytykset tapahtui miltei samanaikaisesti 6:ssa kaupungissa; Ottawa ja Washington esittäneet valittelun tapahtumien johdosta

Toronto. — Terroristien huolella järjestämät pommiräjäytykset suoritettiin sunnuntaina miltei samanaikaisesti kuudessa kaupungissa Canadassa ja Yhdysvalloissa. Vaikka omaisuusvahingot olivat melkoiset, ihmisiä ei kuitenkaan kuollut eikä loukkaantunut.

Canadan ja Yhdysvaltain toimesta on esitetty Jugoslavialle anteeksipyyntö näistä terroriteoista luvaten samalla, että räjäytysten aiheuttamat vahingot korjataan, ja että viranomaiset yrittävät saada selville räjäytysten suorittajat.

Räjäytykset suoritettiin Jugoslavian lähetystötaloja vastaan Ottawassa ja Washingtonissa, sekä Jugoslavian konsulivirastoja vastaan New Yorkissa, Chicagossa, San Franciscossa ja Torontossa.

Jugoslavialaiset virkailijat ovat olleet hyvin pidättyväisiä näiden räjäytysten johdosta, mutta Jugoslavian lähetystön asianhoitaja Branko Milijanovic esitti mielipiteen, että tihutyön teosta on vastuussa eräs terroristijärjestö.

"Minä en tiedä mitään erikoissyytä, miksi he sellaisia tekoja suorittavat," hän sanoi selittäen, että tutkimuksen avulla saadaan tihutyöntekijät selville.

"Minä en tiedä, kenen työtä nämä räjäytykset ovat," sanoi Milijanovic, "mutta ehkä kysymys on jugoslavialaisesta terrorijärjestöstä. Viittaamani ihmiset eivät ole niitä, jotka taistelivat kommunistivaltaa vastaan — he ovat natsi Saksan kolaboraattoreja."

Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk esitti puhelimitse valittelunsa tapahtumasta Jugoslavian suurlähettiläs Vekljo Micunovicille. Viimeksimainittu esitti puolestaan heti räjäytyksen jälkeen vaatimuksen tutkimuksen suorittamiseksi ja paremman poliisiturvan saamiseksi.

USA:n ulkoministeriön virallisessa lausunnossa määritellään nämä pommiräjäytykset "häpeällisiksi ja mielettömiksi terroriteoiksi, mitkä tuomitaan amerikkalaisten toimesta."

Yhdysvaltain viranomaiset ovat luvanneet maksaa pommiräjäytysten aiheuttamat vahingot sillä perusteella, että isäntämää on vastuussa diplomaattilähetystöjen turvallisuudesta.

Canadan ulkoasiain ministeri Paul Martin, sanoi näitä pommiräjäytyksiä järjettömiksi teoiksi. "Olen vakuuttunut, että me kaikin pahoittelemme pommitusta ja minä olen antanut ohjeet esittää tapahtumasta valittelumme Jugoslavian lähetystön asianhoitajalle."

Pommiräjäytykset tapahtuivat kuudessa paikassa vajaan tunnin kuluessa sunnuntaita vasten yöllä. Washingtonin lähetystön vastaan suoritettu räjäytys tapahtui kello 3:45 ap. New Yorkissa kello 3:45 ja San Franciscossa 4:05.

Ottawassa räjäytys tapahtui kello 4 aamulla.

Hallitus korvaa Jugoslavialle pommitusvahingot

Ottawa. — Liitto-hallitus tulee maksamaan Jugoslavian diplomaattitaloille Ottawassa ja Torontossa ne vahingot, jotka aiheutuivat sunnuntaisesta pommituksista, sanoi pääministeri Pearson maanantaina.

Belgradissa ilmaisivat viranomaiset tyrmistyneisyytensä ja suuttumuksensa näiden pommitustapausten johdosta, mutta sanoivat, ettei suhteitten Canadaan ja Yhdysvaltoihin kanssa sallita sen vuoksi kärsiä vakavammin.

Sanomalehdet Belgradissa syyttivät hyökkäyksistä "fasistisia siirtolaisjärjestöjä" ja vihjaisivat että nämä järjestöt ovat hyvin tunnettuja Canadan ja Yhdysvaltain viranomaisille.

Sanomalehti Borbassa sanottiin, että räjähdykset "asettavat erikoisia vastuunalaisuuksia Canadan ja Yhdysvaltain viranomaisten eteen . . . ja enemmän vielä niin, koska nämä kaksi maata ovat osoittaneet yli ymmärryksen menevää suvaitsevaisuutta sotarikollisten ja quislingien sekä heidän järjestöjensä toiminnalle."

NL huolestunut natsismin noususta Länsi-Saksassa

Lontoo. — Neuvostoliiton hallitus syytti lauantai-iltana, että militarismin ja natsismin uudelleennousu Länsi-Saksassa muodostaa vakavan vaaran ja että Moskova tulee ottamaan tarpeellisia askeleita sitä vastaan.

Tämä syytös tehtiin Moskovassa, länsimaihin suunnatun radiolaajennuksen yhteydessä.

Radiolähetyksessä sanottiin: "Neuvostoliiton hallitus on kehoittanut kiinnittämään vakavaa huomiota turvallisuutta uhkaavan militaristien ja natsien toimintaan Länsi Saksassa."

"Juuri annetussa lausunnossa selostetaan militarismin uudelleen nousua Saksan liittotasavallassa eräänlaisena kohtalon sairaalloisuutena joka aikoinaan nosti Hitlerin valtaan", sanottiin laajennuksessa.

"Omatakeisen ydinohjus teollisuuden perusteita lasketaan Länsi-Saksassa. Neuvostoliiton harkinnan mukaan ei siellä voi olla, sellaisen tilanteen vallitessa, mitään suojaesteitä uuden Hitlerin ilmaantumiselle, kaikenlisäksi Hitlerin, joka on aseistettu ydinaseilla."

LUMIMYRSKY AIHEUTTI VAIKEUKSIA

Toronto. — Quebecissa ja itärannikon maakunnissa perjantaina riehunut lumimyrsky jätti jälkeensä 11 tuuman vahvuudelta lunta. Samaan aikaan oli kovia lumimyrskyjä Pohjois-Ontariossa jotavastoin Etelä-Ontariossa satoi lunta, räntää ja rakeita.

Autoilijoita kehoitettiin monilla paikkakunnilla pysymään pois maanteiltä.

Monet torontolaiset jättivät lumisohjossa käymästä lakanneet ajokkinsa katujen varsille — ja liikennepoliisit kirjoittelivat siitä $10 sakkolappuja ajokkia kohti.

Suuret luminietokset aiheuttivat lisävaikeuksia liikenteelle. Navanissa, 10 mailia Ottawasta länteen, juuttui 50 koululaista kuljettamassa ollut bussi nietoksiin — ja samoin kävi lumiauralle, mikä lähetettiin auttamaan edellämainittua bussia. Satoja kouluja suljettiin sillä alueella ainakin vähäksi aikaa perjantaina.

Myrsky aiheutti puhelin- ja muita vaikeuksia. Lentoliikennepalvelu jouduttiin keskeyttämään. Chicagosta tullut CNR:n juna oli 12 tuntia myöhässä.

Simcoe-järvellä saatiin liikkuvalle jäälautalle jääneet 11 sunnuntaikalastajaa pelastetuksi lentokoneen avulla ennen kuin jää rupesi avoveden aallokossa hajoamaan.

Vietnamissa yli 400,000 jenkkiä

Saigon. — Yhdysvaltain Etelä-Vietnamissa olevien joukkojen määrä ylitti torstaina 400,000 rajan. Kymmenisen vuotta sitten Yhdysvalloilla oli Vietnamissa vain kourallinen sotilasneuvonantajia.

Vuoden 1961 keskivaiheilla Etelä-Vietnamissa oli 700 amerikkalaista sotilasneuvonantajaa, mutta saman vuoden lopulla määrä nousi 4,000:een.

AVARUUSSOPIMUS ON NYT ALLEKIRJOITETTU

Washington. — Ulkoavaruuden ydinaseettomuutta koskeva sopimus allekirjoitettiin perjantaina Lontoossa, Moskovassa ja Washingtonissa. Kuusikymmentä maata on jo allekirjoittanut tämän merkittävän sopimuksen, mikä sisältyy osana YK:n yleiskokouksen viime joulukuussa hyväksymään päätöslauselmaan.

Se sisältää mm. säännöksiä ulkoavaruuden ja taivaankappaleiden rauhoittamisesta ydin- ja muilta joukkotuhoaseilta, vastuusäännöksiä ulkoavaruuteen lähetettyjen aseiden aikaansaamien vahinkojen varalta sekä velvollisuuden astronauttien kansainväliseen avustamiseen. Allekirjoittaneiden maiden joukossa on Canada ja Suomi.

Tätä sopimusta on sanottu avaruuskauden ensimmäiseksi tärkeäksi lakivoimaiseksi kansainväliseksi asiakirjaksi. Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain edustajat sekä YK:n pääsihteeri U Thant ilmaisivat samalla toivomuksen, että sopimus johtaisi suurempaan yhteistyöhön rauhan palauttamiseksi maailmaan.

Nyt allekirjoitetun sopimuksen mukaan ulkoavaruus on ei-kenenkään aluetta, mikä on avoinna kaikille maille rauhanomaista tutkimustyötä varten. Sen mukaan ei mikään maa voi esittää vaatimuksia Kuun tai toisten taivaankappaleiden "omistuksesta" tai kontrollista.

Nyt allekirjoitettu sopimus ei estä "avaruusvakoilua", mitä Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton toimesta sanotaan suoritettavan, mikäli näitä laitteita ei ole varustettu atomiaseilla. Yhdysvaltalaispiirien selityksen mukaan nykyään saadaan selville, onko satelliiteissa atomiaseita.

Sopimukseen sisältyy myös kohta, jonka mukaan vahingossa toisen maan alueelle laskeneet astronautit kotiutetaan mitään kuulusteluja järjestämättä.

Jos esimerkiksi yhdysvaltalaisia astronautteja laskee syystä tai toisesta Neuvostoliiton alueelle, nämä astronautit palautetaan kuulustelua järjestämättä Yhdysvaltoihin. Samoin menetellään silloin jos neuvostoliittolaisia astronautteja laskee Yhdysvaltain alueelle.

Lisäksi on sopimuksessa kohta mikä oikeuttaa asianomaisen korvauksen saantiin, jos jonkun maan satelliitti, tai joku muu avaruuslaite aiheuttaa jotakin vahinkoa esimerkiksi asunnolle, jollekin rakennukselle tai ihmiselle.

Sopimus avaa mahdollisuuksia avaruustutkimusyhteistyölle ja tieteellisten tulosten vaihdolle avaruutta koskevissa kysymyksissä.

Sopimuksen lähtökohtana on periaate, ettei ulkoavaruus ja taivaankappaleet ole saatettavissa yksityisen valtion määräämisvaltaan.

KOLME ASTRONAUTTIA KUOLI YHDYSVALLOISSA

Cape Kennedy. — Eräs kolmesta Apollon astronautista oli huudahtanut, "tuli irti avaruusaluksessa", murto-osa sekuntia aikaisemmin kun he kaikki saivat surmansa avaruusaluksessa, sanoi eräs tutkijajoukkueen johtaja lauantaina.

Apollo-ohjelman johtaja, kenraali-majuri Samuel Phillips sanoi, ettei ole tiedossa kenenkä ääni kuultiin radiosta kun kärventävä, salamannopea tuli tukahdutti näiden kolmen miehen elämän.

Perjantai-iltaisessa ensimmäisessä avaruusalusonnettomuudessa kuolivat seuraavat USA:n astonautit, 40-vuotias Virgil I. (Gus) Grissom; 36-vuotias Edward H. White. II, ja 31-vuotias Roger B. Chaffee.

He olivat harjoittelemassa kaksiviikkoista avaruusmatkaa, Apollo-merkkisen avaruusaluksen ensimmäistä matkaa varten, jonka lopullinen tarkoitus on laskeutua kuun kamaralle, kun kuumat liekit tukahduttivat heidän elämänsä silmänräpäyksessä.

Apollon ensimmäisen avaruuteen lähetyksen piti tapahtua ennen viime vuoden loppua, mutta sen vitsauksena on ollut laitteiden epänormaalinen toiminta.

Kaksi näistä uhreista oli avaruuslento-veteraaneja, kolmannen ollessa ensikertalainen.

Grissom oli tehnyt avaruuslentoja Mercury- ja Gemini-merkkisillä avaruusaluksilla, auttaen "pilkoittamaan" Amerikan ensimmäisiä teitä avaruudessa. White oli ensimmäinen amerikkalainen, joka oli suorittanut "kävelyn" avaruudessa. Kaikki olivat naimisissa ja jokaisella heistä oli kaksi lasta.

VÄITTÄÄ HÄTIKÖINNIN VIENEEN TAPATURMAAN

Moskova. — Eräs neuvostoliittolainen sanomalehti sanoi sunnuntaina että kolme yhdysvaltalaista astronauttia kuoli Cape Kennedyssa nopeita avaruustuloksia tavoittelevan USAn ohjelman uhreina.

Neuvostoliiton ammattiyhdistysliikkeen lehti Trud moitti tapaturmasta USAn "avaruusohjelman johtajia" avaruuskampanjasta. Lehden mukaan "ulkoavaruuden tutkimustyön kiirehtiminen" lisääntyy Yhdysvalloissa kuu laskun tavoittelun johdosta.

Trud oli ainoa neuvostolehti, joka esitti viikon vaihteessa mielipiteensä Cape Kennedyn perjantaisesta onnettomuudesta. Muut sanomalehdet julkaisivat vain uutistietoja, ilman kommentteja.

Trud-lehden tiedeasiain kommentaattori T. Borisov sanoo, että kolmen astronautin kuolema on kaukana pelkästä onnettomuudesta". Hän arvelee sen johtuneen "avaruustekniikan" jostakin perustuvaa laatua olevasta viasta, viitaten tässä yhteydessä Yhdysvaltain avaruusohjelman aikaisempiin vaaratilanteisiin. "Mercury avaruuslausten lennot olivat vaarallisten teknillisten vikojen vuoksi uhattuja", hän sanoo.

Hän väittää Mercury avaruusaluksissa käytetän eräitä heikkolaatuisia välineitä ja sanoo, että Gemini ohjelman lennot järjestettiin vieläkin enemmän kiirehtien. "Viat lisääntyivät ja ne olivat usein hyvin vakavalaatuisia", hän kirjoittaa.

"On tehtävä kunniaa amerikkalaisille astronauteille, jotka useammin kuin kerran ovat selviytyneet onnellisesti hyvin vaikeista tilanteista, kun vaikeudet kolkuttelivat heidän avaruusaluksiaan", sanoo kirjoittaja.

Lehdessä mainitaan, että Apollo-ohjelman tavoitteena on saada yhdysvaltalainen mies Kuuhun ja sieltä takaisin. Siinä ei puhuta mitään Neuvostoliiton suunnitelmasta Kuuhun ja sieltä takaisin matkustamiseksi.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Mies joka kirjoitti kirjan "Kirkko ilman Jumalaa," on nyt ilman kirkkoa. Torontolainen Anglikaanikirkon piispa, Right Rev. George B. Snell on tiedoittanut, että hän kieltää mainitun kirjan kirjoittajalta, Rev. Earnest Harrisonilta papilliset oikeudet Toronton hiippakunnassa. Syyksi hän mainitsee ne mielipiteet, mitä Rev. Harrison uudessa kirjassaan esittää.

Washington. — Apollo-avaruusaluksen perjantaisessa tulipalossa kuolleet yhdysvaltalaiset astronautit haudataan tänään, tiistaina. Kaksitoista miestä käsittävä lautakunta jatkaa Cape Kennedyssa tapahtuneen tulipalon tutkimista.

Tokio. — Liberaali-demokraattisen puolueen muodostama hallitus voitti ellen pääministeri Eisaku Saton johdolla Japanin edustajahuoneen 486 paikasta 277, eli yhden paikan vähemmän kuin edellisissä vaaleissa. Tätä oikeistopuolueen voittoa on sanottu amerikkalaismielisen suuntauksen jatkumisen merkiksi Japanissa.

Rooma. — Neuvostoliiton presidentti Nikolai Podgorney oli maanantaina paavi Paavalin puheilla. Heidän sanotaan keskustelleen rauhan säilyttämistä ja uskonnollista toimintaa koskevista asioista sekä ei-diplomaattisten yhteyksien järjestämisestä.

Ottawa. — Kuultuaan sekä syyttäjäviranomaisten että puolustusasianajajain kirjalliset loppulausunnot, Canadan ylioikeus siirsi tuonnemmaksi lausunnon antamisen Steve Truscottin asiasta. Truscott tuomittiin v. 1959, jolloin hän oli vasta 14-vuotias, kuolemaan 12-vuotiaan Lynne Harperin raiskaus- ja murhasyytöksestä. Tuomio muutettiin myöhemmin "elinkautiseksi". Tuomion johdosta on kuitenkin noussut vissiä epäilyä ja sen johdosta hallitus määräsi ylioikeuden tutkimaan asiaa.

"Leipää ja vapautta" vaadittu Espanjassa

Bilbao. — Huudellen, "leipää työläisille" ja vapautta, vapautta" kaksi tuhatta työläistä otti yhteen poliisien kanssa lauantai iltana tässä Pohjois-Espanjan teollisuuskaupungissa, koettaessaan osoittaa mieltään korkeita elinkustannuksia vastaan.

Poliisit hajoittivat tämän väkijoukon kumipatukkain avulla, kun se yritti marssia kohti työväen päämajaa.

Tämä yhteenotto seurasi aikaisemmin Madrissa tapahtunutta mellakkaa jossa opiskelijat protestoivat kohoavia elinkustannuksia vastaan taistellessaan kapulaa heiluttavia poliiseja vastaan kivillä ja tiilikivillä.

BAKER JULISTETTIIN SYYLLISEKSI

Washington. — Presidentti Johnsonin läheinen ystävä ja avustaja, Robert G. Baker julistettiin viikon alussa syylliseksi tuloveromaksujen kiertämiseen, varkauteen ja salavehkeilyyn Yhdysvaltain hallituksen pettämiseksi.

Syyllisyysjulistuksen tämän 38-vuotiaan demokraattiryhmän sihteerin edesottamisista antoi sunnuntaina liittovaltio oikeuden valamiehistö. Hänelle voidaan tämän perusteella langettaa korkeintaan 48 vuoden vankila tuomio ja $47,000 sakko.

Heti syyllisyyslausunnon esittämisen jälkeen liittohallituksen alueoikeuden tuomari Oliver Gasch onnitteli kuudesta miehestä ja kuudesta naisesta muodostettua valamieslautakuntaa heidän "palveluksistaan ja uhrautuvaisuudestaan". Bakerin puolustusasianajaja Edward Bennet Williams sanoi: "Me tulemme luonnollisesti esittämään asian vetoomusoikeudelle ja jos tarpeellista ylioikeudelle . . ."

Valamiehistö käsitteli asiaa lähes 11 tuntia.

Neljätoista päivää kestäneen kuulustelun aikana oli oikeussali täynnä yleisöä. Syyllisyyslausunto annettiin seitsemästä alkuperäisestä yhdeksästä syytöksestä.

Senaattori Lyndon B. Johnsonin avulla ja tuella nopeasti valta-asemaan (demokraattien puolueryhmän sihteeriksi) noussut Baker otti rauhallisesti tuomion vastaan.

Baker on ollut $5,000 takausta vastaan vapaana. Hän voi edelleenkin olla takausta vastaan vapaana tuomiosta esitettävän vetoomuksen perusteella.

HANOI MOITTI CANADAA KUOLEMANKAUPASTA

Tokio. — Pohjois-Vietnam on nuhdellut Canadaa "Yhdysvaltain sotatoimien auttamisesta Vietnamissa, myymällä sotatarpeita USA:lle.

Tämä moitelausunto annettiin Pohjois-Vietnamin työväenpuolueen lehden Nhan Danin julkaisemassa tiedonannossa, minkä Hanoin uutistoimisto julkaisi sunnuntaina.

Käyttäen hyväksi ulkomaalaisia tietoja, Nhan Dan sanoo pääministeri Lester B. Pearsonin lausuneen tammikuun 19 päivänä, että Canada myy edelleen aseita Yhdysvalloille.

Lehti sanoo että "Canadan hallitus ei ole vain jättänyt täyttämättä velvollisuuksiaan Kansainvälisen kontrollikomissionin jäsenmaana . . . vaan on lisäksi avustanut Yhdysvaltain imperialisteja hyökkäyssodassa."

(Pääministeri Pearson hylkäsi alahuoneen istunnossa tammikuun 19 pnä Toronton yliopiston 360 opettajan ehdotuksen, että Canada lakkaisi myymästä sotatarvikkeita Yhdysvalloille siihen asti kun amerikkalaisjoukot tuodaan pois Vietnamista.

(Puolustusministeriön tilastojen mukaan Canadasta myytiin v. 1965 Yhdysvalloille $260,000,000 arvosta sotilastarpeita. Viimevuotiset tilastot eivät ole vielä valmiina, mutta yleisesti otaksutaan, että 1966 myytiin Canadasta Yhdysvaltoihin $300,000,000 arvosta sotatarpeita. Näihin sotatarpeisiin sisältyy Cariboo, Otter ja Buffalo lentokoneet ja erinäiset elektrooniset laitteet.)

Käyttäen ulkomaalaisia tietoja hyväkseen Hanoissa ilmestyvä lehti sanoo Canadan varanneen Yhdysvalloille lentokoneita, aseita, radiovälineitä ja ohjusosia n. $1 miljardin arvosta.

"Se mitä mr. Pearsonin hallitus tekee, on ristiriidassa sen puolueettomuusohjelman kanssa, mistä kirjoituksissa puhutaan.

"Vietnamin kansa tietää aivan hyvin, että Canadan hallitus on kaiken aikaa puolustanut ja peitellyt Yhdysvaltain hyökkäystoimenpiteitä Etelä- ja Pohjois-Vietnamia vastaan", sanoo mainittu lehti.

Lehti sanoo Canadan tukeneen Washingtonia helmikuussa 1965 jolloin Yhdysvallat aloitti Pohjois-Vietnamin pommituksen ja lehti julisti: "Vietnamin kansa vaatii päättävästi, että Canadan hallitus lopettaa nämä epäoikeutetut toimenpiteet."

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk.—2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Omakotien avustamisesta

Ontarion lainlaatijakunnalle viime keskiviikkona esitetyssä ohjelmapuheessa luvataan ryhtyä toimenpiteisiin maakunnan kaikissa kaupungeissa vallitsevan ja yhä pahenevan asuntokriisin korjaamiseksi.

Missä määrin tätä omakotien saannin tai oikeammin ostamisen avustusohjelmaa tullaan käytännössä toteuttamaan, sen näyttää tulevaisuus. Ja vaikka tiedämmekin, että politiikkojen on näin vaalien edellä paljon helpompi luvata parannuksia, kuin niitä käytäntöön soveltaa vaalien jälkeen, meidän on syytä todeta se tosiasia, että maakuntahallituksen ehdotus voisi täytäntöön sovellettuna huojentaa tilannetta jossakin määrin, vaikka se ei missään tapauksessa pysty poistamaan tätä vakavaa pulmaa. Mutta parempi murunenkin, kuin ei mitään, sillä tilanne on todella hälyttävän paha.

MIHIN PYRITÄÄN?

Mainitussa ohjelmapuheessa annetaan ymmärtää, että Ontarion asuntotilanteen korjaamiseksi laaditaan Home Ownership Made Easy (HOME) niminen ohjelma, mikä on suomennettuna Kodinomistus tehty helpoksi (ja alkuperäisen nimen alkukirjaimista KOTI). Sen tarkoituksena on laimata hallitukselta rahaa maan ostoa varten siinä mielessä, että tonttimaita voidaan "vuokrata" omakotien rakentajille. Se poistaisi omakodin hinnasta tontin hinnan — alentaisi runsaan kolmanneksi ostohintaa ja vastaavasti myös talon oston alasmaksua. Toisaalta se aiheuttaisi omakodin ostajalle lisää korkomenoja, sillä hänen pitäisi "tonttivuokransa" yhteydessä maksaa siihen sijoitetusta pääomasta koituvat korkomenot.

Tällainen on hallituksen suunnitelma sellaisena kuin me sitä tällä kertaa tunnemme. Mitä yksityiskohtia siihen liitetään — kuinka pitkä on tontin vuokra-aika, onko se 50 tai 100 vuotta ja kuinka korkea korko; onko se 3-4 prosenttia tai sitä suurempi, nämä ovat sellaisia seikkoja, jotka vaikuttavat tietenkin asiaan, mutta niistä kuulemme myöhemmin.

MISTÄ KENKÄ PURISTAA?

Vaikka asuntopula on paha kaikkialla Ontariossa ja erikoisesti kaupungeissa, niin suuremmissa teollisuuskeskuksissa se on kehittynyt suorastaan kriisiksi.

Esimerkkinä tästä voidaan pitää torontolaisen Star-lehden suorittamia tutkimuksia, jotka osoittavat vakuuttavasti, että esim. $8,000 vuodessa ansaitsevan henkilön (jolla ei ole säästöjä hihassa) on miltei mahdoton nykytilassa ostaa omakotitaloa itselleen — ja yhdeksän jokaisesta kymmenestä torontolaisesta palkannauttijasta ansaitsee vähemmän kuin $8,000 vuodessa.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että kysymys ei ole enää pienituloisten, eli huonosti palkattujen työläisten, vaan myös keskiluokkalaisten asuntopulasta. Jos $8,000 vuositulon omaava henkilö ostaa nykyhintojen vallitessa omakotitalon, se tarkcittaa sanan varsinaisessa merkityksessä sitä, että hän vaalittamattomia menoja on vähennettävä: on tyydyttävä halvempaan ja ravintopitoisuudelta huonompaan ruokaankin. Yksistään alasmaksuksi on $25,000 hintaisesta talosta annettava $8000.

Ja tällainen tilanne vallitsee Canadassa, joka ylpeilee oikeutetustikin siitä, että täällä vallitsee suhteellisen korkea elintaso!

NUMEROT PUHUVAT

Mistä sitten johtuu, että omakotitalot ovat niin kalliita? Korkeista palkoistako, mistä porvarisedät krokotiilin kyyneleitä valheellisesti vuodattaen itkevät? Vai hintakeinottelusta, mistä on työväenpiireissä puhuttu?

Mikäli yhtä ainoata syytä halutaan etsiä, niin vastaus löytyy tonttien korkeista hinnoista, mikä johtuu ennenkaikkea maakeinottelusta. Tilannetta pahentaa vielä kiinnityslainojen korkeat korkomenot.

Tutustukaamme tonttikysymykseen Suur-Torontossa. Mainitun lehden suorittaman tutkimuksen mukaan $25,000 hintaisen omakotitalon tontti maksaa, kun alueelle on rakennettu likaviemärit, vesijohdot ja muut "palvelut", $10,000. Yhdeksänkymmentä prosenttia torontolaisista on taloudellisesti sellaisessa asemassa, että he eivät voi tontista näin jumalattoman korkeata hintaa maksaa.

Keskiluokkalaisetkaan, joilta saattaa jäädä pankkiin vietäväksi tai sijoitusten tekoa varten joku määrä tuloista säästöön, eivät kerta kaikkiaan pysty asuntotontista maksamaan kymmenentuhatta dollaria.

Tässä yhteydessä on muistettava, että tämä omakotitonttien hintojen suuri nousu ei suinkaan johdu "kysynnän ja tarjonnan" laista eli siitä, että tontit olisivat loppumaisillaan.

Star-lehden tutkimuksen perusteella Suur-Toronton rajojen sisäpuolella olevat tonttimaat ovat vielä 30-prosenttisesti tyhjinä. Toisin sanoen, Suur-Torontossa saatavissa olevista tonteista on käytetty vasta runsas kaksi kolmannesta.

Ja näistä tyhjät tontit eivät ole kaupungin eivätkä edes yksityisten hallussa. Ne ovat eräitä pieniä poikkeuksia lukuunottamatta "kehittäjiksi" (developers) sanottujen maakeinottelijain kontrollissa.

Niinpä mainittu torontolaislehti mainitsee esimerkkinä sen, että tyhjänä oleva tonttimaa Scarboron alueella, mikä myytiin kolmisen vuotta sitten $4,000 hinnasta eekkeri, maksaa nyt $16,000!

Tähän kun lisätään vielä kiinteistölainojen korkeat korot, niin selvää on, että omakotien rakentaminen ja ostaminen on siksi kallista hommaa, ettei siihen riitä työtätekevien eikä edes monen keskiluokkalaisen tulot.

Seuraus siitä on suorastaan tuhoisa. Asuntopula on huutavan suuri varsinkin kaupunkipaikoissa. Omakotien asemesta rakennetaan jossakin määrin, mutta ei niitäkään riittävästi kerrostaloja, mutta asuntoyksikköjen vuokrat ovat niissä nousseet pilviä hipoviksi. Yhden makuuhuoneen, olohuoneen ja keittiön käsittävän asunnon alin vuokra näissä kerrostaloissa on yli $100 kuukaudessa ja samanlaisista kahden makuuhuoneen asunnoista joudutaan maksamaan $150—$200 kuukausivuokraa ja sitäkin enemmän.

Tilanne vaatii siis pikaisia toimenpiteitä. Yksi tehokkain keino omakotitalojen rakentamisen hyväksi olisi se, että maakeinottelijain hallussa olevat vapaat tontit kansallistettaisiin tai kunnallistettaisiin niin, että tontteja voitaisiin myydä omakotitalojen rakentajille niiden todellisesta hinnasta. Kiinnityslainojen k o r k o j a voitaisiin alentaa ainakin puolella, jos tältä alalta poistettaisiin vissit välikädet. Siihen tuskin Ontariossa vielä päästään.

Kuten sanottu, tonttien vuokrausmenetelmä voi helpoittaa hieman kriisitilannetta ja sitä on tietenkin kannatettava ensimmäisenä toimenpiteenä. Mutta se voisi paremmin korjata tilannetta jos samalla huolehdittaisiin siitä, että omakotitalojen kiinnityslainojen korot alenevat tuntuvasti.

DMITRI GUDKOV:

VIIDESKYMMENES VUOSI

Lokakuun sosialistisen vallankumouksen 50-vuotisjuhlavuosi on alkanut. Maailmanhistoriassa neuvostovaltio on vielä perin nuori. Mutta mikään valtio aikaisemmin ei ole olemassaolollaan vaikuttanut yh'ä suuresti maailmanhistorian kulkuun kuin Neuvostoliitto.

Neuvostovaltion vakiintuminen ei ollut helppo ja vaivaton. Kaikki vanhan maailman voimat nousivat sitä vastaan. Imperialistiset poliitikot odottivat sen luhistumista ja tekivät kaikkensa nujertaakseen sosialistisen vallankumouksen esikoisen jo kehdossa. Nyt kun sosialismi Neuvostoliitossa on saavuttanut kypsyysasteensa, vanhemman polven ihmiset hymähdellen muistelevat aikoja, jolloin lännen imperialis!inen porvaristo kieltäytyi tunnustamasta sosialismin elinkelpoisuutta. Tästä taantumuksellisten voimien sokeudesta mainitsen vain erään esimerkin. Marraskuun 12. pnä v. 1917 Englannin ulkoministeriön salaisen tiedustelupalvelun muistiossa sanottiin: "On vielä liian varhaista tehdä johtopäätöksiä Venäjän lähitulevaisuudesta, joskin varmuudella voidaan sanoa, ettei bolshevikkien hallitus elä kauan. Sillä ei ole koskaan ollut tukea parin kolmen suurimman kaupungin ulkopuolella ... Bolshevismi on ennen muuta venäläinen sairaus. Se on vääristeltyä ja äärimmäisyyteen vietyä tolstoilaisuutta".

Näin väittävät monet muut lännen i!sevarmat N-liiton parjaajat, joilla ei ole käsitystä historian laeista ja sosialismin olemuksesta. Mainitsen vain miten Hitlerin hyökätessä 25-vuotiaan neuvostovaltion kimppuun monet lännen poliitikot jälleen väittävät neuvostovaltion vetelevän viimeisiä henkäyksiään. Käytäntö kuitenkin osoitti, että juuri Neuvostoliitto oli se päävoima, joka kykeni katkaisemaan fasismin selkärangan.

Sekään taantumuksen toive ei ole toteutunut, että sosialismi olisi vain "venäläinen sairaus". Rauhan, kansanvallan ja sosialismin aatteet ovat saaneet laajaa kannatusta kaikkialla maailmassa. Nyt ei Neuvostoliitto ole enää "yksinäinen susi" kapitalistimaiden keskellä, vaan on olemassa voimakas sosialisten maiden yhteisö, jolla on läheistä yhteistoimintaa vastikään itsenäisyytensä saavuttaneiden maiden muodostaman ns. kolmannen maailman kanssa.

Neuvostomaan 50-vuotistaival ei ole sujunut vaikeuksitta. On tehty virheitä ja joskus pahempaakin — sen tietävät parhaiten neuvostokansalaiset. Mutta he tietävät myös, että Neuvostoliiton harteilla on ollut raskas vastuu ja samalla kunnia raivata uutta tietä parempaan tulevaisuuteen, uusiin yhteiskuntamuotoihin. Eikä kansalla ole ollut tässä työssä valmiita karttoja ja tarkkoja tienviittoja, joiden opastuksella olisi kyetty nopeasti ja ilman erehdyksiä rakentamaan sosialismia ja kommunismia. Marxilais-leniniläinen oppi antoi vain yleiset viitteet sosialismin luomiseen. Mutta niille, jotka alkavat nyt rakentaa sosialismia, on jo helpompaa. Ennen kaikkea he eivät enää tee sitä yksin.

New Yorkin ilma hengenvaarallista

New York. — New Yorkin liikenteen aiheuttama ilman saastuttaminen on jo vaarallista lähellä määrää, joka saattaa vahingoittaa henkistä toimintaa, kerrotaan eräässä virallisessa selonteossa.

Rikkidioksidin määrä on suurin New Yorkissa ja New Jerseyssä. Tilanne on jo niin vakava, että se on selvästi vaaraksi terveydelle ja hyvinvoinnille, sanotaan Yhdysvaltain terveydenhoitoviranomaisten laatimassa 172-sivuisessa selonteossa.

5 milj. keskitysleirissä Vietnamissa

Pariisi. — Kansainvälinen demokraattisten lehtien liitto kehottaa muodostamaan komiteoita ja kutsumaan koolle konferenssin paljastamaan amerikkalaisten Vietnamissa suorittamia rikoksia, sanotaan liiton pääsihteerin J. Normanin kirjeessä, joka on julkaistu l'Humanitessa.

Kirjeessä osoitetaan mm., että vuosien 1954—1965 välisenä aikana on Yhdysvaltain Vietnamin kansaa vastaan suorittaman hyökkäyksen aikana saanut surmansa 170,000 ihmistä, 800,000 haavoittunut, vankiloihin on suljettu 400,000 ja 5 miljoonaa ihmistä on "koottu" keskitysleireihin.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Antti Miettinen, Port Arthur, Ont., täyttää tänään, tammikuun 31 pnä 81 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Ammattiyhdistysliike Suomessa on 60-vuotias

Helsinki. — Keskitetyn ammattiyhdis'ysliikkeen perustamisesta tulee kuluneeksi Suomessa tämän vuoden huhtikuun 15 päivänä 60 vuotta. Ammattiyhdistysliike on siten 10 vuotta vanhempi kuin Suomen itsenäisyys. Juhlavuoden aikana SAK järjestää eri tilaisuuksia. Valtakunnallinen pääjuhla on Tampereella, jossa työväentalossa pidettiin keskitetyn ammattiyhdistysliikkeen perustava kokous.

Valtakunnallisen tilaisuuden lisäksi järjestetään maakunnallisia tilaisuuksia työnjuhlien muodossa. Tä'en kevätpuoli SAK:n valistustoiminnassa sujuu 60-vuotisjuhlien merkeissä. Lukuisat paikalliset järjestöt järjestävät juhlatilaisuuksia, joissa kiinnitetään huomiota ammattiyhdis'ysliikkeen historiaan sekä ammattiyhdistysliikkeen saavutuksiin unohtamatta tietenkään niitä tulevaisuuden tavoitteita, joita ammattiyhdistysliikkeellä on edustajakokouksen viitoittamien päätösten mukaisesti.

Valtakunnallisten ja paikallisten juhlatilaisuuksien lisäksi järjestetään myös kulttuuritilaisuuksia. Erityisesti kiinnitetään huomiota kirjallisuuteen, jossa on kuvattu ammattiyhdistysliikettä ja sen toimintaa. Tässä mielessä järjestetään Helsingissä matinea, jossa työläiskirjailijat selvittävät, niitä erilaisia näkemyksiä, joita heillä on ollut Suomen työväenliikkeestä ja erityisesti ammattiyhdistysliikkeestä. Tämän lisäksi kulttuurikysymyksiä käsitellään Kiljavalla eri tilaisuuksien yhteydessä. Kulttuuritilaisuuksien arvoa korostaa se, että SAK:n IX edustajakokouksessa hyväksyttiin kulttuuripoliittinen ohjelma, jota nyt lähdetään toteuttamaan. Juhlavuoden merkeissä on SAK:n nuorisovaliokunta julistanut kirjoituskilpailun, jonka eräänä aiheena on "Kuusi taistelun vuosikymmentä".

Juhlavuoden aikana levitetään julisteita artikkeleita jne. Niin ikään radio ja televisio tulevat huomioimaan ammattiyhdistysliikkeen 60-vuotistaipaleen.

Ammattiyhdistysliikkeen tapahtumat liittyvät kiinteästi yhteiskuntamme tapahtumiin, joten tässä mielessä itsenäisyytemme 50-vuotisjuhla sekä ammattiyhdistysliikkeen 60-vuotisjuhlallisuudet sopivat samalle vuodelle erittäin hyvin.

Ontarion Maa- ja metsähallinto ostaa tuottamattomia farmimaita

Toronto. — ARDA — on lyhennetty muoto Maanviljelyksen Restauraatio Kehityslaista, joka vie vie ison veljen osaa sadoilla Ontarion maanviljelijöille, joiden hedelmättömät maat eivät turvaa heidän elinehtojaan.

Laki hyväksyttiin vuonna 1961. Nyt, kuusi vuotta myöhemmin, sen laajalle levinneet hyödyllisyydet alkavat olla laajemmalti todistettavissa, eikä sen 20-vuotiselle ohjelmalle näytä olevan tulevaisuudessa minkäänlaisia esteitä.

Ontarion Maa-ja Metsäministeriö pani vireille ARDA-ohjelman vuonna 1963. Siitä lähtien, Lands ja Surveys oston hankinta- ja suunnittelujaosto on ostanut huonosti tuottavia farmimaita keskimäärin 15,000 eekkeriä vuosittain. Maa-alueet tullaan käyttämään maakunnallisina puistoalueina, metsien uudelleen istutusalueina, villieläinten huoltoalueina sekä yleisinä ajanviettoalueina. Viimeiset tilastot osoittavat, että seitsemän kuukauden ajalla, huhtikuusta lokakuuhun, on täten hankittu 13,890 eekkeriä.

Lain täytäntöönpano avustaa maaseudun taloutta maakunnassa, varaten työllisyyttä ja parantaen maan tuottoisuutta. Tämä on yhdenmukaista ARDAn päätarkoituksen kanssa, saattaa tuottamattomat farmit takaisin hyödyttävään asemaan, johdattamalla ne toisenlaiseen käyttöön: sopiviksi villieläinten kartuttaispaikoiksi, sekä yleisiksi ajanvietealueiksi, sekä metsästykseen, kalastukseen ja talviurheiluun sopiviksi.

Useammat näistä vanhoista ulos kuluneista farmialueista on hankittu Etelä- ja Keski-Ontariosta — etupäässä seuraavilta alueilta: Parry Soundista, Pembrokesta ja Tweedista ja eräitä niitä Lindsayn Kemptvillen, Maplen,Hespelerin ja Sudburyn lähettyviltä.

Mitään maita ei ole pakkoluovutettu vaan ne on ostettu maanomistajilta kohtuullisilla hinnoilla.

Tuottamattomat maanviljelysmaat auttavat monessa tapauksessa niiden kiinteässä yhteydessä olevia kruunun maita, siten helpottaen valvontaa metsien, villieläinten ja ajanvieteohjelmien puitteissa.

Missä vain on sopivaa, nämä maat tulevat tarjoamaan retkeily-polkuja kanootti retkien leiriytymispaikkoja, yleisiä metsästys- ja kalastusalueita ja vesilintujen pesimispaikkoja.

Farmarit sekä muut maanomistajat, jotka haluavat myydä tuottamattomat maansa, voivat kirjoittaa lähimpään Department of Lands and Forests'in piiritoimistoon. Mainitun ministeriön virkailija tarkastaa omaisuuden, jos se on sovelias tarkoitukseen ARDA:n puitteissa.

Puolet Ruhrin hiilikaivoksista suljettu

Berliini. — Kahdeksan vuotta kestäneen Ruhrin alueen hiilikriisin aikana on lähes puolet kaikista kivihiilikaivoksista lopettanut toimintansa menekkivaikeuksien vuoksi. V. 1958 nostettiin hiiltä vielä 141 kaivoksesta, viime vuodenvaihteessa toimi enää 78 kaivosta. Hiilen syrjäyttänyt öljy alentaa edelleenkin tuotantoa eikä kriisin loppua ole näkyvissä.

Näinä kahdeksana vuotena on noin 220,000 Ruhrin kaivostyöläistä menettänyt työpaikkansa. Heitä oli v. 1958 450,000, nykyisin enää 230,000. Luvut julkaistiin eräässä Länsi-Saksan television tätä kriisiä koskevassa lähetyksessä. Viime vuoden lopussa laskettiin Ruhrin alueella 51,000 työtöntä.

Kriisin vaikutukset ulottuivat jo laajalti muillekin aloille. Se tuottaa vaikeuksia koksitehtaalle, rauta- ja terästeollisuudelle, koneenrakennukselle, kuljetusvälineteollisuudelle ja rakennusalalle.

Monia tyypillisiä Ruhrin kaivoskaupunkeja uhkaa suoranainen kuoleminen. Esimerkkinä mainitaan Bottop, jonka kehitys on pysähtynyt ja kääntynyt taantuvaksi. Kaupungin keskustan uudelleen rakentaminen on keskeytetty, suunnitellun teatterin rakentamisesta on luovuttu, monen kaupungin muut teollisuudenalat ovat joutuneet vaikeuksiin, eivätkä kaupungin verotulot ole vuoden 1958 jälkeen enää nousseet.

Ruotsalaisdiplomaatti matkustaa Hanoihin

Tukholma. — Ruotsin Pekingissä oleva suurlähettiläs, Lennart Petri, on matkustanut Hanoihin, tutkimaan ruotsin avunannon mahdollisuuksia Pohjois-Vietnamin siviiliväestölle, sanoi Ruotsin ulkoministeri, Torsten Nilsson parlamentissa perjantaina.

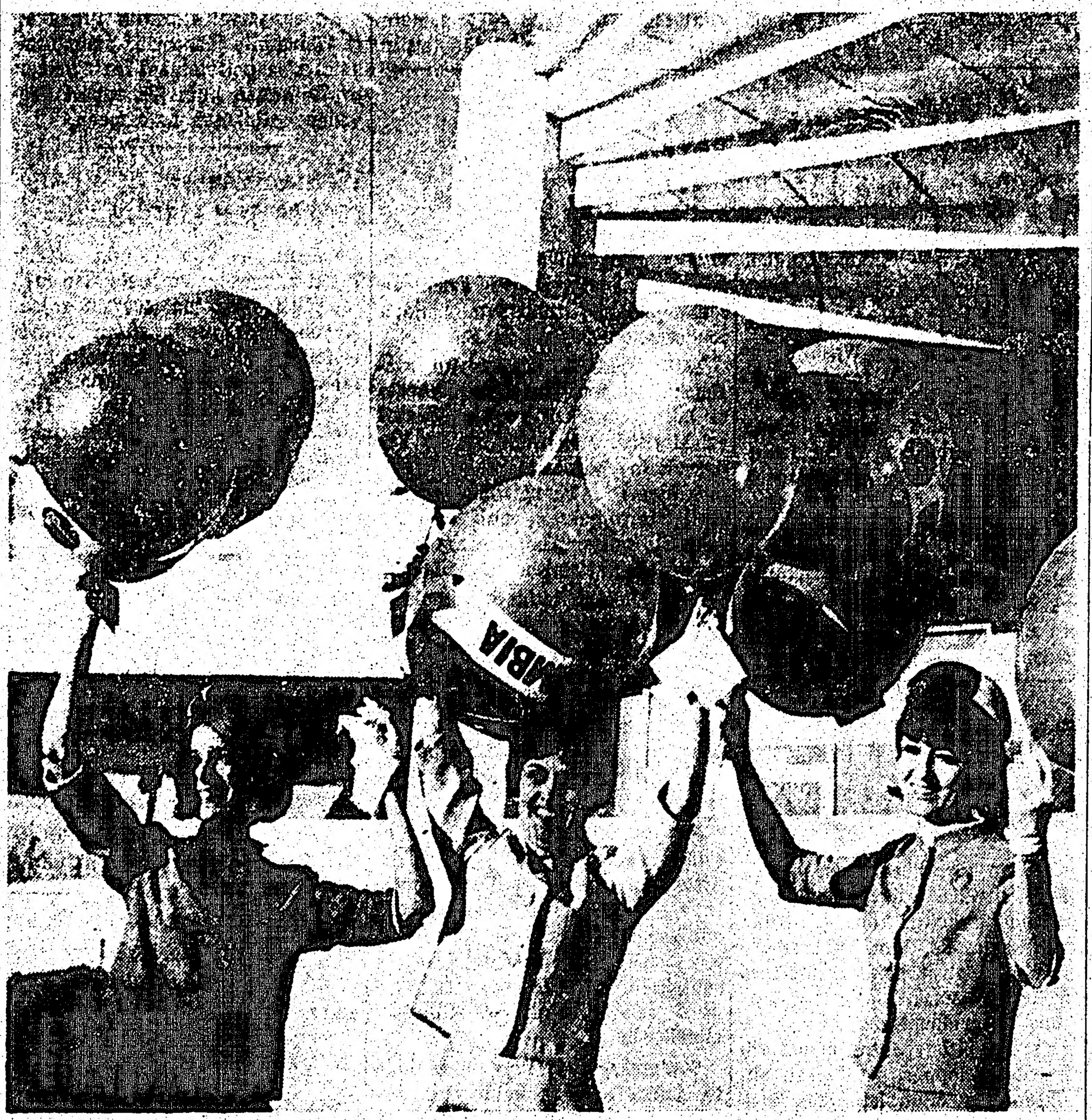

Löytäjille onnen potku: Caroline Browse, Lillian Lancaster ja Moniq DeSevers lähettivät ilmapallot Air Canadan Expon paviljongista äs'kettäin. Jokainen niistä oikeuttaa löytäjälleen lentomatkan Montrealiin sekä vapaan pääsyn näyttelyyn.

PÄIVÄN PAKINA

LIIAN YKSINKERTAINEN SELITYS

Sanotaan, että moneen vaikealta ja monisärmäiseltä näyttävään pulmaan saadaan lopulta hyvinkin, yksinkertainen, tai ainakin yksinkertaiselta tuntuva selitys.

Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että kaikki yksinkertaiset "selitykset" pystyvät ratkaisemaan pulmakysymyksiä.

Pöydällämme on Ottawasta keskiviikkona lähetetty uutistieto, missä kerrotaan, että Canadan kuluttajainyhdistyksen — Consumers Association of Canadan — entinen presidentti, mrs. A. F. Plumptre oli esittänyt hintojen kohoamista tutkivalle parlamentin komitealle oman henkilökohtaisen lausuntonsa siitä, mitä pitäisi tehdä ruoka- ja kaiketi muidenkin tavarain hintojen nousuvyöryn pysäyttämiseksi.

Torontolainen aamulehti — Globe and Mail — huomioi uutistarinansa yhteydessä, että tässä on nyt sellaista kaikkiparantavaa patenttilääkettä, mitä on siltä taholta hartaasti odotettu. "Hän pysyttelee erillään tehtailijain ja välittäjäin syyttämisestä" sanoo lehti helpoituksesta huokaisten.

Vaikka mrs. Plumptren lausunnossa on siteeksi jotakin myönteistäkin, niin valtaosa on ainakin Globen uutistiedon mukaan vätystelyä siitä, että kuluttajat ovat muka tomppeleita, joita on ensi kädessä "opetettava", sillä kuten hän korostaa, "loppujen lopuksi informoitu yleisö on paras tae hinnankorotusten kontrolloimiseksi".

Hän ei siis puhunut hinnankorotusten "estämisestä", vaan niiden kohoamisen "kontrolloimisesta".

Meillä ei ole tietenkään mitään valistustyön tekoa vastaan. Myönnämmepä mielellämme senkin, että mitä paremmin kuluttajaväestö on tietoinen hinta-asioista, sitä paremmin se voi puoliaan pitää.

Mutta kysymys on siitä, **minkälaista "valistustyötä"** pitäisi tässä yhteydessä tehdä? Ja juuri tässä yhteydessä mrs. Plumtre näyttää pelkäävänsä päänsä käyttämistä ajat telemiseen.

Sen sijaan, että näyttäisi sormellaan missä syy on, mrs. Plumtre antaa ymmärtää, että on väärin syyttää ruokatavarateollisuutta ja suuria ketjukauppoja hintojen kohoamisesta, kuten on perheenemännät menetelleet. Hän suosittelee teollisuuden ja vähittäisliikkeiden (kuten hän sanoo) yhteistoimintaan kuluttajain etujen suojaamiseksi.

Meillä on tällaista ruokatavaratehtailijain ja ketjuliikkeiden "yhteistoimintaa" yllin kyllin. On sellaisia kuin Weston konserni, joka omistaa ruokatavaratehtaita, sekä tukku- ja vähittäisliikkeitä, ja imee voittoja ruokatavaran käsittelyn kaikista vaiheista.

Kun Dominion Stores-liikkeen presidentti Rhomas McCormack esiinsidentti Thomas McCormack esiintyi joulukuun 13 pnä CBC TV:n "Public Eye" ohjelmassa, hän esitti niin sydäntäsärkevän kuvauksen mainitun liikkeen talousasemasta, että moni meistä oli valmiina lähettämään hatun kiertämään hänen hyväkseen.

Miten on mahdollista kyniä kuluttajaa, kysyi mr. McCormack, silloin kun tavaran myyntidollarista tulee (puhtaaksi voitoksi verojen maksun jälkeen) vain 2.02 senttiä?

Mutta mainitun yhtiön myynnit olivat viime vuonna $550 miljoonaa ja siitä koitui $11,000,000 voitot, mikä on sentään vähän enemmän mitä allekirjoittanut ja näiden rivien lukijat ovat eläissään ansainneet.

Toisaalta on taloustieteelliseltä kannalta kokonaan merkityksetöntä puhua siitä, kuinka paljon tai vähän saadaan voittoa kunkin myyntidollarin kohdalta. Esimerkiksi ruokatavakaupan alalla tavara vaihtuu nopeasti ja vaikka voitto ei olisikaan kuin 2.02 senttiä dollarilta, niin tätä dollaria käytetään siksi moneen kertaan vuodessa, että siitä koituu todella suurvoitto.

Todellisempana mittapuuna on se, kuinka paljon se tai tämä ketjuliike saa voittoa sitä pääomaa kohti, mikä on sijoitettu kaupan rakennuksiin, välineisiin ja laitteisiin. Dominionin kohdalta olivat osakkeenomistajat "teoreettisesti" katsoen sijoittaneet (syysk. 17 pnä 1966) liikkeeseen $69,481,234. Tämä oli liikkeen osakkeiden silloinen arvo, missä ei huomioida mitään muita seikkoja, jotka vähentäisivät todellista pääomasijoitusta tuntuvasti.

Kun nämä osakkeenomistajat saivat $69 miljoonan arvoisista osakkeistaan vuosivoitoksi $11,000,000, se tarkoittaa, että liike kahmi 16 prosenttisen vuosivoiton osakepääomalleen.

Mitä me tarkoitamme sanoa hyvä mrs. Plumtre on tämä: hankkikaamme kaikin mokomin lisätietoja eli valistusta siitä, mitä on hintarintamalla menossa — mutta älkäämme herran nimessä nielkö suurpääoman ongenkoukkua painoinen ja korkkeineen. — Känsäkoura.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — Suomi-Seura. —

Rouva Sylvi Kekkosen toipuminen edistyy

Rouva Sylvi Kekkosen toipuminen on edistynyt hyvin. Hänen vasen kätensä on kuitenkin edelleen siteessä. Rouva Kekkosen käteen jouduttiin tekemään leikkaus joulukuun puolessa välissä hänen kaaduttuaan päiväkävelyllään.

Vammansa vuoksi rouva Kekkonen ei voi osallistua presidentti Urho Kekkosen Kairon matkaan. Hän joutui nyt ensimmäisen kerran jäämään pois presidentin viralliselta valtiovierailumatkalta. (HS)

Mateita saatavana

Kemptville. — Paikalliset ammatti kalastajat antavat teille jos haluatte, kuusi tonnia mateita. Normaalisen siikakalastuksen yhteydessä saatavat mateet (suolaisessa vedessä elävän turskan — "lipeäkalan" — sisävesissä elävä serkku) on siksi epämiellyttävän näköinen, ettei sillä ole kysyntää. Maiden ja Metsien ministeriön riistansuojeluviranomaiset, jotka ovat syöneet niitä, sanovat kuitenkin, että made on sekä ravitsevaa että maukasta syötävää.

Suomen poroille laidunta Neuvostoliiton Lapista

Suomalaisten poronhoitajien esittämien toivomusten mukaisesti, jotka ulkoministeriö aikanaan välitti Neuvostoliiton viranomaisille, Neuvostoliiton hallitus on päättänyt antaa suomalaisten poronhoitajien käyttöön huomattavan alueen Neuvostoliiton Lapista porojen laiduntamista varten, kuluvan vuoden tammi- ja helmikuun aikana.

Alueella, jonka pituus on noin 130 km ja joka sijaitsee itärajalla Luttojoen ja Puitsitunturin välillä, on tarkoitus ajaa noin 40,000 — 45,000 eläintä, mikäli kovasti hajallaan olevat porot saadaan kootuksi. Kysymykseen tulisi kaikkiaan viiden paliskunnan poroja. (HS)

Ulkomaiset muusikot pääasiassa Itä-Euroopasta

Ulkomaisia muusikoita oli viime vuonna työssä maassamme lähes 2,500, jotka melkein kaikki toimivat ravintolaorkestereissa. Kotimaisia saman alan muusikoita oli vähemmän, ei täyttä kahtatuhatta. Aivan viime vuosina on pääaosa ulkomaisista muusikoista saatu itäryhmän maista, varsinkin Puolasta ja Tshekkoslovakiasta. (HS)

Ikuinen liekki vain kaatuneille

Ikuista liekkiä ei sijoiteta Suomen marsalkka Mannerheimin haudalle. Helsingin kaupunginhallitus päätti torstaina (26. 1) että tällainen liekki sijoitetaan sen sijaan Hietaniemen sankarihaudalle. Sankariristin juurelle on tarkoitus asentaa pariisilainen poltinkoneisto, ja kustannuksista vastaavat Helsingin kaupunki sekä Helsingin seurakunnat. (SS)

Länsi-Saksan autoteollisuus kriisissä

Berliini. — Tuotannon rajoitukset ja lyhennetty työaika koskevat nyt lähes koko Länsi-Saksan autoteollisuutta. Länsi-Saksan Fordtehtaat ilmoittivat viime viikolla panevansa tuotannon seisomaan tammikuussa kuutena päivänä ja helmikuussa seitsemäntenä päivänä. Fordin Kölnin tehtailla pakkolomautetaan näinä päivinä 21 000 ja yhtiön belgialaisessa haaratehtaassa 7 500 työntekijää. Eräiden tietojen mukaan aikovat Opelin tehtaat kokonaan irtisanoa 1 400 työläistään.

Volkswagenin tehtaissa seisoi viime viikon torstaina tuotanto ja 100 000 työntekijää piti pakkolomaa. Tässä kuussa WV:llä on vielä 3 pakkolomapäivää ja helmi- sekä maaliskuussa kuusi. Tuotantoa ovat rajoittaneet myös Auto Union, Daimler-Benz, Porche ja Glas.

Länsisaksalaisten arvioiden mukaan joutuu kulutustavarateollisuus seuraavana laajemmassa mitassa rajoittamaan tuotantoa ja pakkolomauttamaan työntekijöitään. Liittotasavallan teollisuudenharjoittajain liiton viime katsauksessa ilmoitetaan, että tuotanto laskee noin 20 teollisuudenalalla, joita Länsi-Saksassa lasketaan olevan yhteensä 39. Oman lukunsa muodostaa Ruhrin hiilikaivosten sulkeminen, mikä jatkuu tänä vuonna samaan tapaan kuin 1966. Noin 40 000 kaivostyöläisen odotetaan menettävän vuosittain työpaikkansa.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen ystävämme
Einar Frantsin
MUISTOLLE
Hänen muistoaan kunnioittaen,
Kaarina, Tommy, Elsie ja Tom Jokinen
20 Stanley Park Drive
Belleville Ontario

ROMAANEJA
jotka kertovat:
sodan järkyttävästä tuhosta, inhimillisyydestä, rakkaudesta ja vihasta

RICHARD WRIGHT
Musta poika
268 sivua - Hinta nid. $1.25
"Musta poika" kertoo kirjailijan oman tarinan siihen hetkeen saakka, jolloin paljon kokenut nuorukainen astuu junaan ja matkustaa pohjoiseen löytääkseen paikan auringossa. Teos on havainnollinen ja terävä analyysi neekerin sielusta, ulkopuolelle jäämisen kammosta ja rajattomasta pelosta. Pohjasävy on liikuttava, järkyttävä, siinä on lämmintä inhimillisyyttä ja rakkautta, se on väkevä vetoomus oikeudenmukaisen elämän puolesta.

FRANCOISE SAGAN:
Pidättekö Brahmsista
130 sivua - Hinta sid. $1.25
Francoise Saganin pariisilaisromaani on maailmankuulun kirjailijattaren ennakkoluulotonta kynänjälkeä. Pariisi on tämän ranskalaisen kolmiodraaman taustana: Pariisin kadut, pehmeävarjoiset bulevardit, suurkaupungin yöelämä syksy, talvi ja kevät.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

LEPOKODIN TIEDONANTOJA

Vancouver. — Ensiksi lausumme uuden jäsenen tervetulleeksi.

HUOMIO! Hyvät jäsenet, toivomme, että te kaikki saapuisitte Lepokotiyhdistyksen vuosikokoukseen, joka on Lepokodissa **helmik. 19 pnä alkaen** täsmälleen kello 1 iltapäivällä. Ääni-oikeus on ainoastaan jäsenillä, jotka eivät ole jäljessä maksuissaan. Yksi jäsen voi äänestää ainoastaan kolmella (3) valtakirjalla.

Niille jäsenille, jotka paheksuivat tammikuun 12 pnä elokuvaesityksen jälkeen pidettyä puhetta, haluamme huomauttaa, että mainittu puhuja ei ollut yhdistyksen johtokunnan hyväksymä.

LAHJOITUKSIA YHDISTYKSELLE

$336.85 joulumerkeistä, $25.00 Runeberg yhdistyksen ompeluseura, $50.00 Scandinavian Liikemiesten yhdistys, $4.00 M & S Piikkilä, B & T Koski, Anni Wirta ja D. & E. Wirta, $5.00 Ina Olsen K. Hauhtosen muistolle, $3.00 Fred Kaustinen, Nipigon, Ont., $10.00 Ellen ja Eino Pakkala & Mildred Aro Sointulasta ja $25.52 keräys elokuvaesityksestä täysihoitolan seurusteluhuoneessa tammikuun 12 pnä.

LAHJOITUKSIA TÄYSIHOITOLALLE

2 laatikollista japanilaisia appelsiinia mrs. Maunus, Yhdistynyt kirkko 3 laatikollista ja 2 laatikollista samanlaisia appelsiineja Sara Anttila, 30 kpj kirjoja, P. Kapilo Sointulasta yhteislahjoituksena $20.00 rahaa, 9 paunaa kahvia, 22 purkillista kannutettua lohta, Mrs. H. Salo Port Kells 4 purkillista luumuhilloa, Kolehmaisen perheeltä Palm Springs, Calif. 5.5 paunaa taateleita (dates), Heinrich 2 vihreätä jouluseppelettä, 2 kaunista koristeseppelettä, 2 kaunista koriste pakkausta jäätelöineen G. Anttila, karamelleja mrs. Minor, joulukakku ja pullaa mrs. Karvonen ja suomalaisten kansanlaulujen äänilevy mrs. Maikkola.

Vuoden 1966 ovat useat asukkaat auttaneet kotimme monenlaisissa tehtävissä sekä ulkona että sisällä. Haluamme tässä kiitokseksi heidän uurastuksestaan mainita heidän nimensä: Halpavuokratalot: Rvat. Roine, Henry, Laine, M. Lehto, A. Lehto, Hartikainen, Nippa, Greenland, Ehrs, Clarke ja herrat Sivonen, Kanerva, Johansson, Männistö, Steen, Sato, Raiha ja Heinonen.

Täysihoitolassa: rouvat: Peterson, Skantz, Atkins ja herrat Skytte, North, Pollar, Matson, Peterson, Salo ja Boisner.

Jos niin on käynyt, että jonkun nimi on jäänyt pois, pyydämme anteeksi ja korjaamme ensi tiedonannossa.

Hyvä yhteisymmärrys onkin ollut kaikkien jäsenten, asukkaiden, henkilökunnan ja johtokunnan kesken.

Mainospäällikkö
J. Varila

Sampo-filmin esitystilaisuuksia

Kalevala aiheinen väri-elokuva SAMPO, on näytetty monella paikkakunnalla Canadassa, ja on joka paikassa saanut erittäin suosiolliset lausunnot.

Tämä filmi esitetään vielä seuraavilla paikkakunnilla.

Sudbury, helmik. 5 p. klo 2 ip.

Sault Ste. Marie, helmik. 12 p. klo 2 ip.

Port Arthurissa ja ympäristössä helmikuun 19 ja 25 päivän viikonloppuina.

ONTARIO SUUNNITTELEE OMAKOTIEN AUTTAMISTA

Toronto. — Maakuntahallitus tutkii erästä suunnitelmaa, joka oikeuttaisi omakotitalojen puutteessa olevia Suur Toronton asukkaiden rakentamaan kotinsa maakunnalta vuokrattaville alueille eri tonteille.

Suunnitelma toisi omakodin omistusoikeudet tuhansien perheitten vallisuuden ulottuville, vähentämällä vaadittua alasmaksua, joka tarvitaan talon ostossa.

Tosiasiallisesti, suunnitelma tulisi poistamaan rakennustonttien maksut — ennätysmäisen korkeat nykyään — alasmaksujen laskelmista.

Esimerkiksi — ostettaessa $25,000 maksava talo laitakaupungilta — tarpeellinen alasmaksu tulisi vähenemään enemmällä kuin puolella.

Talousministeri Randall sanoi, että vuokraussuunnitelman ja muiden asuntohuoltoa koskevien toimenpiteiden tutkiskelu on menoillaan lainlaatijakunnassa ja siitä tullaan tiedoittamaan julkisesti kuukauden tai kahden kuluessa.

Tietolähteitten mukaisesti perustarkoitus on, että Ontario Housing Corporation ottaa lainan liittohallituksen Central Mortgage and Housing Corporationilta ja sitten ostaa sopivia asuntoalueita eli maita.

AINOASTAAN RAKENNUKSEN HINTA

OHC tulee vuokraamaan maan kotien ostajille — säilyttäen maan omistusoikeuden.

Uusista kodeista maksettaisiin rakennusta yksinään. Ostaja tulisi saamaan pitkä aikaisen vuokran maalle, sanotaan 50—100 vuodeksi, ehkä etuoikeuden osta tontti jonain tämän vuokrasopimuksen aikana.

Erääksi esimerkiksi otetaan halpahintainen talo laitakaupungilla.

$25,000 arvoisen talon tontin hinta olisi siinä $10,000 vaiheilla.

Tällaisen vuokraussuunnitelman mukaan talon hinta olisi $15,000 eikä $25,000.

Alasmaksu, joka nykyään on yli $8,000, putoaisi $4,000 vaiheille.

Ostaja tietenkin joutuisi maksa maan maan arvosta korkoa maakunnalle, mutta yksi suositus olisi että korkotaso olisi hyvin alhainen, ehkä 3—4 prosenttia nykyisten kiinnityslainakorkojen ollessa 7¼ prosentista 8½ prosenttiin.

Lisäys osaston kokousraporttiin

Vancouver. — CSJ:n Vancouverin osaston vuosikokousraportista jäi mainitsematta se tärkeä tosiasia, että lainakirjaston hoitaja, Aino Koskinen on edelleen tehtävässä. Hän toivoo, että kirjoja lainattaisiin ja luettaisiin. Taava Maunus.

Belgialaisia on vangittu Kongossa

Kinshasa. — Seitsemän huomattavaa belgialaista liikemiestä ja kongolainen senaattori, Gaston Diomi vangittiin täällä sen jälkeen kun paljastui eräs Kongoa vastaan tarkoitettu taloudellinen vehkeily, tiedoitettiin hallituksen taholta maanantaina.

Hallituksen taholta tiedoitettiin, että pidätetyt olivat toimineet korkeitten belgialaisten finanssipiirien ohjeitten mukaisesti, järjestäen mustan pörssin kauppoja ja keräten varastoihinsa tärkeitä tuotteita.

Hallituksen tiedonannossa sanottiin senaattori Diomin koettaneen taivuttaa erästä Kongon hallituksen ministeriä yhtymään heidän ryhmäänsä.

Assuanista sähköä jo ensi syksynä

Assuan. — Assuanin padon rakennustyöt ovat sujuneet tähän mennessä hyvin ja Assuanin vesivoimalaitos ryhtyy tuottamaan sähköä kuluvan vuoden syksyllä, sanoi Yhdistyneen arabitasavallan pääministeri Soliman Sedki puheessaan rakennustöiden alkamisen 7-vuotisjuhlassa.

Juhlassa läsnä ollut Neuvostoliiton varapääministeri Mihail Jefremov ilmoitti puolestaan puheessaan että tänä vuonna otetaan käytäntöön ensimmäiset kolme 525,000 kilowatin aggregaatian ja Assuanin sähkö alkaa virrata 900 km pituista johtoa myöten Kairoon.

Onnellinen soturi: New York Yankees base-ball-joukkueen lyöjä Mickey Mantle "kruunataan" "Onnelliseksi Soturiksi Oklahomasta" nimiseksi intiaanipäälliköksi eräässä erikoisessa päivällistilaisuudessa Tulsassa, Oklahomassa. "Kruunausseremonian" suoritti omalla kielellään Chief-Robe Hunt. "Tämä tuntuu minusta yhdeltä Casey Stengalin clubhouse-kokoukselta," huomautti Mantle.

Nais-natsia syytetään 54,000 ihmisen murhasta

Mynchen. — Pienehkö mielenosoittajien joukko, kantaen Anne Frankin suurikokoisia valokuvia, oli kokoontunut oikeuspalatsin edustalle täällä maanantaina kun kolme entistä natsivirkailijaa meni oikeuteen vastaamaan toisen maailmansodan aikana tapahtuneista tuhansien Hollannin juutalaisten joukkomurhista.

Anne Frank, sekä hänen äitinsä ja siskonsa kuolivat Bergen-Belsen keskitysleirillä maaliskuussa vuonna 1945. Hänen päiväkirjastaan, joka kuvasi perheen kärsimyksiä natsien vainon alaisuudessa, tuli maailmanlaajuinen "best seller" kirja.

Pääsyytettynä on 62-vuotias baijerilainen Wilhelm Harster, joka johti natsien turvallisuustoimintaa Alankomaissa vuosien 1940—43 välisenä aikana.

Häntä pidetään syyllisenä Alankomaiden juutalaisten maasta kuljettamiseen Auschwitziin ja muihin Saksan keskitysleireihin.

Annen isä, Otto H. Frank, joka on perheen ainoa elossa oleva jäsen, on yksi syyttäjistä oikeudessa 58-vuotiasta Wilhelm Zoepfia vastaan, jota syytetään yli 55,000 ihmisen joukkomurhista.

Toinen syytteessä oleva on Zoepfin sota-aikainen sihteeri, 64-vuotias Gertrude Slottke, jota syytetään joukkomurhista 54,000 tapauksessa.

Harsteri on syytteessä oli 82,000 ihmisen joukkomurhista.

Ottawa varoittaa uusia siirtolaisia

Ottawa. — Siirtolaisministeri Jean Marchand on varoittanut tulevia siirtolaisia menemästä Torontoon, Hamiltoniin, Windsoriin Kitcheneriin ja Vancouveriin näissä kaupungeissa vallitsevan asuntopulan vuoksi.

Hän sanoo ministeriönsä suojelevan suuriperheisiä ja pienituloisia siirtolaisia, jotka tulevat maahan ilman takaajain turvaa, niiltä vaikeuksilta, joita he saattavat kohdata, jos menevät kaupunkeihin, joissa asuntopula vallitsee.

KORJAUS

Tiistaina, tammikuun 24. päivä julkaistussa "Vancouverin uutisia" otsikolla varustetussa uutistiedossa sanottiin, että "Siiri Pontanen kuoli täällä." jne. Nimen piti olla Siiri Puttonen. Virhe ei ole kirjeenvaihtajan, vaan sen vanhan painovirhepaholaisen tekemä, jonka teoista vastaa lehden toimitus. Pahoittelemme valitettavasta kommelluksesta.

Canadan, Suomen ja Vapauden merkkivuodesta

Vancouver. — Vuosi 1967 on suuri juhlavuosi Canadassa, maan täyttäessä sata vuotta. Suomi viettää viidettäkymmentä itsenäisyysvuottaan ja Vapaus lehti juhlii viisikymmenvuotisen taipaleensa merkkivuotta.

Kun tätä ajattelee oikein syvällisesti, niin tuntuu siltä että meillä on hyvä syy osallistua näihin juhliin monellakin eri tavalla. Olisi myöskin paikallaan että me mainostaisimme kirjoituksissamme näitä juhlia ja niitä vaikutteita mitä me suomalaiset siirtolaiset olemme saaneet osaksemme täällä Canadassa. Olemmehan osallistuneet tämän suurmaan rakentamiseen monella eri tavlla, olemme osa Canadan kansasta.

Canadan Suomalainen Järjestö ja Vapaus lehti ovat esittäneet suurta osaa suomalaisen siirtolaisväestön keskuudessa kuluneen viidenkymmenen vuoden aikana. Vapaus on opettanut meitä ymmärtämään maamme politiikkaa, millä tavalla hallituksemme toimii kansan hyvinvoinnin saavuttamiseksi. Vapaus on opettanut meitä näkemään asioita ja tapahtumia oikeassa valossa.

Monelle suomalaiselle on tästä suuresta ja rikkaasta maasta tullut pysyväinen olinpaikka, etupäässä siksi kun täällä on työmiehen leipä sentään leveämpi kuin se oli Suomessa.

Vapauden palstoilla olemme saaneet lukea totuuksia jotka ovat avartaneet näköalojamme koko suureen maailmaan. Ilman tätä työläisten poliittista äänenkannattajaa olisimme pimeydessä ja mistään tietämättömiä maailman tapahtumista.

Canadan Suomalainen Järjestö on tehnyt valtavan työn kootessaan suomalaiset siirtolaiset siipiensä suojiin, opastanut ja ohjannut heitä toimimaan edistyksen ja sivistyksen puolesta. Se on vaatinut paljon työtä ja yhteisymmärrystä viedessään kulttuuritoimintaa eteenpäin.

Muistan vielä hyvin sen ajan kun saavuin tänne, Canadaan. Olin silloin nuori ja elämänhaluinen mies. Eivät silloin surut ja huolet painaneet mieltä. Otin silloin kaikki vastaan hymyhuulin. Suomalaisen Järjestön ja Vapauslehden välityksellä opin tuntemaan tämän suuren ja rikkaan maan tapoja, sen elämä ja olosuhteista. Vapaus-lehden välityksellä opin kirjoittamaan tätä suloista suomenkieltä.

Suomalaisen Järjestön näyttämöllä, sen valistus ja kulttuuritilaisuuksissa sain kosketuksen uuteen elämään ja kulttuuririentoihin, niissä käydessäni opin tuntemaan työläisten elämää ja niiden harrastuksia laajemmassa mittakaavassa kuin mitä olin nähnyt Suomessa.

Suomalaisen Järjestön työtä ja toimintaa ei voi kukaan rehellinen työläinen väheksyä, se on tehnyt suuriarvoisen työn siirtolaisväestön keskuudessa, varsinkin sen näyttämötaide on ollut suuresta merkityksestä siirtolaisille. Sen näyttämöiltä on esitetty loistokappaleita kuluneitten vuosikymmenien aikana. Monen pojasta ja tytöstä on siellä leivottu hyviä ja taitavia näyttelijöitä.

Niihin aikoihin kun toimintamme oli vilkkaampaa tapasi haalilla olla toimintaa jokaisella viikolla, lauantaisin oli "vanhanmaan" tanssit ja sunnuntaina oli näytöskappale ja väkeä oli avara sali aina täynnä johtuen siitä kun silloinen suomalainen siirtolaisväestö sopeutui paremmin yhteen kuin nykyään. Hyvä sopu ja yhteisymmärrys on poissa suomalaisten keskuudesta, toimimme pieninä ja hajanaisina joukkoina — vedämme eri suuntiin kuin sian jalat.

Nykyään on meidän järjestömme toiminta täällä lännellä melko hiljaista, johtuen se ainakin osaltaan kiistoista mitkä pitäisi yhteisen hyvän vuoksi ratkaista ja lopettaa.

Tämä on yleiskatsaukseni niistä vaikutteista mitä olen osakseni saanut suomalaisten kulttuuripyrinnöistä täällä Canadassa oloaikanani. Annan täyden tunnustuksen Suomalaisen Järjestön ja Vapaus lehden työlle ja toiminnalle mitä ne ovat tehneet suomalaisen väestön hyväksi kuluneen viidenkymmenen vuoden aikana.

— K.A.R.

Centennial kabaretti Vancouverissa 18 pnä

Vancouver. — Canadan satavuotisjuhlan merkeissä on Valentine-kabarettitanssit Clinton haalilla helmikuun 18. päivä kello 7 illalla. Hyvä ravintolatarjoilu kello 7—10 illalla. Pajalan orkesteri. Sisäänpääsy etukäteen $2.00 ja ovelta $2.50.

Tervetuloa nauttimaan tästä rattoisasta tilaisuudesta.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Järvienpäässä hyvin tunnettu kansalaisemme. Vester Koivuranta, joka on osallistunut CSJ:n ja osuusliikkeen toimintaan on saanut sydänkohtauksen ja on nyt osittain halvaantunut. Lappesta hiljan kaupunkiin muuttanut Koivuranta on nyt sairaalassa hoidettavana.

Mrs. Koivurannalle suoritettiin leikkaus St. Josephin sairaalassa. Ystävät toivottavat täydellistä toipumista. — A. T. H.

HELEN TARVAINEN:

Canadan historiaa

(Jatkoa)

24. OSA

Alusta alkaen Englanti ja Ranska seurasivat toistensa kauppa- ja siirtola-yhdistyksiä vihamielisellä kateudella. Nämä kaksi suurta valtaa olivat vuosisatoja kilpailleet Euroopan herruudesta; monia verisiä taisteluja käyneet ja tämä sama kilpailu jatkui koko Pohjois-Amerikan mantereella, jossa aloitettiin molempien kansojen siirtola-asutuksia, kauppakeskuksia ja maanviljelystä.

Kiihkeimmät sodat käytiin rajoista ja maan omistuksesta, sillä useissa tapauksissa molemmat olivat linnoittaneet ja valloittaneet samoja seutuja. St. Lawrence laaksossa Ranskan ja Englannin rajamaat kulkivat rinnakkain ja paikoitellen toistensa oleellisten rajojen ylikin, joka johti verisiin kahakoihin kiistanalaisista maista.

Englanti piti omistusoikeuden koko Mississippilaaksoon, suurista järvistä Mexicon lahteen saakka, koska englantilaiset olivat olleet siellä ensimmäisiä löytöretkeilijöitä, ja kuninkaallinen lupakirja oli annettu liikeyhtiöille omistaa maat "rannasta rantaan", vaikka ei vielä tiedetty, kuinka kaukana toinen ranta on. Canadan maantiede ei ollut silloin vielä selvä, mutta kuitenkin tiedettiin, että Mississippistä länteen on suuret mittaamattomat ja arvokkaat maat. Ranska myöskin vaati näihin maihin yksinvaltaista oikeutta, olihan monta löytöretkeilijää, kuten Joliet ja LaSalle kartoittaneet laajat alat, perustaneet kauppakeskuksia ja rakentaneet linnoituksia. Ranskan hallituksen suunnitelmiin kuuluikin yhdistää Quebecin kartanot ja kaupat yhdeksi suureksi alusmaaksi kalliovuoriin ja Mexicon lahteen saakka, joka suunnitelma toteutuikin vuonna 1750, jolloin Ranskan valta Amerikan mantereella oli kukoistuksessaan. Mutta ennenkuin Pohjois-Amerikan herruus lopulta selvitettiin, käytiin neljä veristä sotaa, joista kaikkein eniten joutuivat kärsimään maan alkuasukkaat ja siirtokansa.

Kilpailu turkiskaupassa oli toinen kateuden syy. Englantilaiset koettivat kaikilla keinoilla kääntää intiaanien liikevaihdon Brittiläisiin keskuksiin. Koska oli huomattu, että intiaanit päihtyivät helposti valkoisen miehen "tulivedestä", englantilaiset kauppiaat lahjoivat heitä rommilla, kun taas ranskalaiset luottivat brandyn vetovoimaan. Tulos oli aina sama, heimojen turmeltuminen ja kauppiaiden rikastuminen, ja koska halvempaa rommia sai suuremman määrän majavan nahasta, kääntyivät monet heimot Brittiläisten keskuksiin, ja tästä olikin heidän tuottoisan kaupankäyntinsä salaisuus.

Seitsemännentoista vuosisadan alkupuolella Englanti voitti kaikki Newfoundlandin suuret kalastusalueet, ja kun kuningas Charles II, vuonna 1670 antoi lahjaksi brittiläiselle yhtiölle, Hudson Bay Companialle lahden maa-alueet, sen aikainen tunnettu Canada oli suurelta osalta Englannin näennäisen omistuksen alainen.

Kuninkaallinen lupakirja määräsi yhtiölle kaikki meret, lahdet, joet, salmet, järvet, jotka jollakin tavalla ovat yhteydessä Hudsonin lahteen, kaikki maat näiden vesistöjen ympärillä, yksinoikeus kaikkeen kalastukseen ja kaupankäyntiin, mineraaleihin ja metsiin. Oleellisesti yhtiön omistajat olivat tämän maa-alueen feodaalisia herroja, alueen joka oli pinta-alaltaan yhtä suuri kuin koko Eurooppa. Heille myös annettiin lupa rakentaa linnoja, siirtolayhdistyksiä, hallita alueen alkuasukkaita, säätää lakeja ja panna ne täytäntöön. Yhtiön sääntöihin kuului kohdella alkuasukkaita oikeudenmukaisesti, maksaa nahoista kunnollinen hinta, nostaa heidän elintasoaan ja suojella heitä ranskalaisilta, joita sääntöjä noudatettiin aina kuvernöörin mielen mukaisesti, sillä tämänkin yhtiön historia on täynnä riistoa ja väkivaltaa.

Turkisliike oli Uuden Ranskan talouden avain, se oli ollut alusta lähtien vaikuttavin voima löytöretkeilijöille, ja juuri nämä samat alueet Ranskan kuningas oli 43 vuotta aikaisemmin myöntänyt Montrealin yhtiölle. Kotimaasta lähetettiin sotavoimia ja laivastoja ajamaan tungettelijat pois, jossa onnistuivatkin väliaikaisesti. Vuonna 1687 sotilasretkikunta De Troyen johdolla valloitti kolme turkikohtaa, Moose Factory, Fort Rubert ja Fort Albany, joista johtivat ryöstöretkiä toisiin linnakkeisiin.

Viimeinen linnoitus, Fort Nelson, joutui ranskalaisten haltuun vuonna 1694. Se oli brittiläisten suurin kauppakeskus. Ranska hallitsi näitä yhdeksän vuotta, vaikka Englanti lähetti useita sotalaivoja ranskalaisia vastaan. Linnojen omistus vaihteli vuosittain puolesta toiseen, mutta vasta v. 1713 Englanti sai takaisin koko alueen Hudsonin lahdella, ja on siitä päivästä saakka säilyttänyt omistusoikeutensa.

Pienempiä kahakoita oli jatkuvasti, sillä ranskalaiset maajoukot rohkeasti kulkivat erämetsien halki, hävittivät yksinäisiä kauppakeskuksia ja tekivät salaliittoja intiaanien kanssa, lahjomalla heitä "tulivedellä". Monet onnistuneet ryöstöretket pohjoisessa rohkaisivat Ranskan voittokulkua etelään.

(Jatkuu)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Loistofilmi Sampo esitetään toistamiseen Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 5 pnä, kello 2 ip.

"Viinitarhan tenhotar" näytelmän harjoitukset ovat Finnish haalilla tiistai-, torstai- ja perjantai-iltana.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ill.

Suomalainen kirjasto on avoinna Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

Vapauden johtokunnan kokous liikkeen konttorissa keskiviikkona, helmikuun 1. pnä kello 6.30 illalla.

Hyvä näytelmä 12 pnä kello 7

Hyvää ei odota koskaan liian kauan. Siksipä tätä Viinitarhan tenhotartakin riennetään katsomaan oikein suurin joukoin kun se näytetään Sudburyn Finnish haalilla helmik. 12 pnä kello 7 illalla. Siinä on tunnettuja näyttelijöitä, joilta on aina totuttu saamaan hyviä osasuorituksia. Mutta emme hiisku siitä tällä kertaa enempää, sillä jätetään katsojillekin jännityksellä odotettavaa. Täyttäkää haali ääriään myöten sinä iltana.

Toinen ihmisuhri No. 69 maantien autokolarista

Eräs sudburylainen tyttö oli tapahtuneen auto-onnettomuuden toinen uhri No. 69 maantiellä 12 mailia etelään Sudburysta. Eräs neljän nuoren lapsen äiti kuoli aikaisemmin samassa onnettomuudessa.

Lise Huguette Piton, 195 Queen kadulta sai surmansa tässä kolarissa. Hän oli 18-vuotias. Tyttö oli matkustajana autossa jota ohjasi 20-vuotias Lino Philipini 1051 Lorne kadulta. Lino on Memorial sairaalassa kolarissa päähänsä saamistaan ruhjevammoista. Hänen tilansa sanotaan olevan tyydyttävä.

Samassa onnettomuudessa sai myöskin surmansa mrs. William Robert Johnson, Canadan laivaston yhden aliupseerin vaimo. He olivat paluumatkalla Victoriasta, British Columbiasta, Halifaxiin.

Hänen miehensä ja neljän lapsensa voivat olosuhteisiin nähden hyvin tiedoitettiin sairaalasta.

— Yhtä paljon puuttuu jos on ruaka ilman suolaa ja sauna ilman vihtaa. — Teisko.

TYÖVÄKI OSALLISTUU CENTENNIAL-JUHLAAN

Sudburyn ja piirin unioneuvoston centennial komitea on laatinut laajakantoisen ohjelman Canadan sata-vuotisjuhlien merkeissä.

Komitean puheenjohtaja Richard Parisotto tiedottaen, että unioneuvosto tulee osallistumaan kaikkeen poliittisesta kampanjasta aina intiaanien opetusohjelmaan saakka.

Hän sanoi komitean ehdottaneen, että neuvoston tulisi harkita työläisten opetusyhdistyksen perustamista, tehden siten mahdolliseksi tämän alueen ihmiselle suorittaa tavallisen koulunkäyntinsä loppuun saakka jatkokurssien avulla.

Parisotto haluaa neuvoston tukevan Sudburyn työväen sata-vuotisen historian keräilyä ja kirjoittamista. Ja hän myös ehdotti, että neuvoston opinnollisen ohjelman tuella koulutettaisiin kaksi intiaaninuorukaista opettajiksi. Hän sanoi, että ohjelman tarkoituksena on varustaa kaksi täysikelpoista intiaaniopettajaa, jotka voisivat sitten toimia oman väestönsä opettajina.

POLIITTINEN SITOUMUS

Poliittisena tehtävänä komitea ehdottaa satavuotisjuhlien yhteydessä valittavaksi maakunnan lainlaatijakuntaan kaksi NDP:n jäsentä. Lisäksi ehdotetaan valittavaksi alahuoneen jäsenyydessä olevan Norman Fawcettin kumppaniksi toinen NDP:n edustaja Sudburyn vaalipiiristä, minkä liberaaliedustaja Rodger Mitchell kuoli äskettäin.

Komitealle on tiedoitettu, että alueen unioita tulee edustamaan ainakin 7 mainosvaunua kaupungin centennial paraatissa mikä järjestetään heinäkuun 1 pnä. Lisäksi voi tulla vielä Sudburyn alueen rakennusalan ammattiyhdistysneuvoston mainosvaunu.

Terästyöläisten paikallisosastot 6500, 5500, 6350, 6363, 6855 ja osasto 101 sekä Canadian Labor Congress tulevat varustamaan mainosvaunun mitä käytetään myös työnpäivän paraatissa.

Komitea myös ehdotti, että syyskuu vietettäisiin Työväen Kuukauden merkeissä ja että kuukauden ohjelmaluonnokseen tulisi sisältyä Työnpäivän paraati, piknikki ja jättiläismäiset tanssit Sudburyn areenalla sekä tarkoituksenmukainen puhuja samaan tilaisuuteen.

Näistä mahdollisuuksista tullaan keskustelemaan jonain sunnuntaina pidettävässä yleisessä kokouksessa terästyöläisten haalilla Frood Roadilla unioiden jäsenten toimesta. Suunnittelun alaisuudessa on myös näytöskappaleita ja filmiesityksiä.

Torstaina se taas nähdään

Torstaina on helmikuun 2 päivä. Se on siis murmelin (Ground Hog tai Woodchuk) päivä jolloin vanhan tarinan mukaan saadaan tietää, tuleeko tänä vuonna alkainen tai myöhäinen kevät.

Syksyyn mennessä murmeli lihoittaa itsensä ja marraskuussa se menee maakoloonsa talviunta viettämään. Mutta "omana päivänään" eli helmikuun toisena, tulee murmeli katsomaan, miltä säätilanne näyttää.

Jos murmeli näkee silloin varjonsa, se palaa takaisin koloonsa ottaakseen vielä kuusi viikkoa kestävät unet, kuten tarina kertoo. Toisin sanoen, kirkas, aurinkoinen päivä helmikuun toisena, tarkoittaa myöhäistä kevättä.

Eino Rintaluhta saanut palohaavoja

Entinen sudburylainen, Eino Rintaluhta, jonka perhe asuu nyt Fort Williamissa, joutui työmaatapaturman uhriksi viime lauantaina Beardmoressa ja kuljetettiin sen johdosta Geraldtonin yleiseen sairaalaan hoidettavaksi, tiedoitettiin juuri lehtemme painoon menon edellä tänään.

Rintaluhta on ammatiltaan mekaanikko. Onnettomuushetkellä hänen kerrotaan työskennelleen joidenkin raskaiden koneiden korjaamiseksi. Jostakin tuntemattomasta syystä syttyi äkkiä tulipalo, mistä Rintaluhta sai palohaavoja kasvoihinsa ja käteen. Hänelle suoritettiin hetimiten leikkaus.

Tiettävästi ei hengenvaaraa ole, mutta saadut tiedot viittaavat siihen, että Rintaluhta joutuu olemaan pitemmän aikaa sairaalahoidossa.

Ida Timonen kuoli sunnuntaina

Sudburyn seudulla 44-vuotta asunut Ida Timonen o.s. Autio kuoli sunnuntaina 29 pv. tammikuuta 1967. kotonaan 726 Long Lake Rd pitkällisen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 63-vuotias.

Ida Timonen oli syntynyt ja käynyt koulun Suomessa. Häntä lähinnä suremaan jäi miehensä Väinö.

Vainaja lepää Lougheed hautaustoimiston kappelissa 62 Eyre St.,

H a u t a u s toimituksen suorittaa pastori Niilo Tuomenoksa toimiston kappelissa tiistaina tammikuun 31 pv. kello 11 ap. ja lasketaan vainaja haudan lepoon Park Lawn hautausmaahan.

Lunta tuli taas "Porvoon mitalla"

Perjantaina Sudburyssa ja sen ympäristössä riehunut myrsky oli hieman laantunut lauantaiaamuun mennessä. Bussiliikenne pääsi normaaliin, vaikka perjantai-iltana oli vaikeuksia muutamilla alueilla, voimakkaan tuulen kinostaessa lunta ja tehden liikennöimisen mahdottomaksi.

Air Canada Viscount lentovuoro Timminsistä Sudburyyn lauantaiaamuna oli peruutettava, mutta lumiaurat työskentelivät ahkerasti jotta seuraava lentovuoro Sudburysta Timminsiin saatiin suoritettua iltapäivällä.

Taksiasemat olivat kaikki toimessa lauantaina vaikeuksista huolimatta. Perjantaina useimmat joutuivat ottamaan autonsa pois teiltä myrskyn vuoksi, jättäen vain muutaman hätätilatapausten varalta.

Tuulen nopeus oli 30—35 mailia tunti ja voimakkaat puuskat kokosivat lunta paikoin korkeiksi kinoksiksi.

Tämä oli seitsemäs kerta tänä talvena kun lumisade ylitti viisi tuumaa parin päivän sisällä ja kun se tulee voimakkaan tuulen kanssa saa se varmasti aikaan monenlaista hankaluutta.

Melkein 2,5 jalkaa lunta on saatu tammikuussa ja on tämä raporteerattu tammikuista lumisimmaksi.

Alaskan Seppala kuoli 89-vuotiaana

Seattle. — Hintelärakenteinen Leonard Seppälä, joka 42 vuotta sitten suoritti Alaskan autioalueella koiravaljakkokilvan kuolemaa vastaan, kuoli lauantaina. Hän oli 89-vuoden ikäinen.

Norjasta Alaskaan tullut, 5 jalkaa 4 tuumaa pitkä Seppälä sai verenvuodon aivoihinsa tammikuun alussa.

Hän ja muut koiravaljakkojen ajajat pelastivat epidemialta Nomen, Alaskassa, viemällä sinne kurkkumätäseerumia 650 mailin päässä olevasta Nenanasta.

Tammikuun lopulla aloitti Seppälä viimeisen osan pitkästä kilpamatkasta. Käyttäen lemmikki-johtajakoiraansa, Togoa johtajana, hänen eskimokoiravaljakkonsa taivalsi lumikenttää myöten 84 mailia ensimmäisen yhdeksän tunnin aikana.

Seppälän osuus oli kaikkein vaarallisin siksi kun hänen oli riskeerattava vaaralliset jääsuhteet Norton Soundissa, mikä tulee Beringin merestä. Helmikuun alussa hän tuli valjakkoineen rannalle ja Nomeen.

Seppälä on syntynyt Skhärvoyssa, Norjassa ja hänet tunnettiin yhtenä erinomaisena koiravaljakon kilpa-ajurina. Hän osallistui koiravaljakkojen maailmanmestaruuskilpailuun Alaskassa 1908 ja arvioi ajaneensa koiravaljakolla kaikkiaan 250,000 mailia ennen vuotta 1940 jolloin hän jäi yksityiselämään.

Puuhellat yhä tarpeen kodeissa

Vaikka elämmekin automaattisten sähkö- ja öljylämmityslaitteiden aikakaudella on Sudburyn EMO-järjestön toimitsijat esittäneet ajatuksen, että vanhanajan puuhellat tulisi sijoittaa koteihin hätätapausten varalle. Jos esimerkiksi sähkö sattuu katkeamaan, mikä ei ole ollenkaan epätavallinen sattuma, on puuhella mitä verrattomin apuväline.

Mr. Clark, yllämainitusta järjestöstä sanoo, että hellat maksavat useimmissa tapauksissa vain noin 10 dollaria, eikä niiden asennus tarvitse ammattitaitoa, koska savutorvet kykenee kuka hyvänsä panemaan paikoilleen.

Myöskin hän korosti, että puita pitäisi olla aina kotona varastossa.

— Ei makaavan suden suuhun lammas juokse.

— Suomal. sananlasku.

Hieno elokuva Finnish haalilla

Yli kaksisataa käsittävä yleisömäärä saapui viime viikolla Torontossa Don haalille katsomaan Suomi-filmiltä tänne vuokratun Sampo-elokuvan uusintaesitystä.

Tämä sellaisenaan on osoitus siitä, kuinka suurta mielenkiintoa ja kannatusta tämä Suomen ja NL:n f i l m i teollisuuksien yhteisvoimin kansalliseepokseemme perustuva elokuva on täällä lyhyen ajan kuluessa saanut. Vain poikkeustapauksissa saadaan täällä toiseen esitykseen samalle haalille sellaista yleisömäärää, mikä tuli nyt Torontossa Don haalille Sampoa katsomaan.

Se onkin poikkeuksellinen filmi. Niin kuuluisia ja ylistetty kuin Kalevala onkin, se ei ole "ensikertalaiselle" kaikkein helpointa luettavaa. Sampo-filmin seuraaminen vaatii myös jossakin määrin ylimääräistä aivotyötä niitä, jotka eivät ole Kalevalaa aikaisemmin lukeneet. Mutta sitähän varten meillä aivot on, että niitä käytetään. Ja ken tahansa tämän loistofilmin näkee, hän tulee myös ikuisesti muistamaan, mitä Kalevalassa on. Kalevalaa vähänkin lukeneet ovat sikäli onnellisemmassa asemassa että he voivat keskittyä kokonaan filmin esitykseen, ja sen valtavan näyttämölleasetuksen seuraamiseen.

Tämä erikoisuus — Sampo-filmi — esitetään toisen kerran Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 5. pnä alkaen kello 2 ip. Antakaa tuttaviennekin tietää tästä erikoisuudesta, sillä tätä filmiä ei esitetä ainakaan tällä kertaa täällä kolmatta kertaa.

Noin 500 ravintolaa aloittaa väkijuomien tarjoilun sunnuntaisin

Toronto. — Tulevana sunnuntaina voivat Ontarion ruokailijat valita noin viidestä sadasta ravintolasta, sellaisen jossa voi ostaa sunnuntaisen ateriansa ohella myös väkijuomia. Näistä paikoista sijaitsee jokseenkin puolet Torontossa.

Saadakseen väkijuomia näissä paikoissa henkilön täytyy tilata täysi ateria. Minkäänlainen välipalojen tilaus ei oikeuta alkoholipitoisten aineitten saantiin.

Sunnuntaiset anniskeluajat ovat kello 12 päivällä kello kolmeen iltapäivällä ja kello 5—9.30 iltapäivällä.

Wawa järven puisto avataan ensi kesänä

Sand Shoals, uusi maakunnallinen puisto, joka sijaitsee noin 30 mailia länteen Chapleausta, saadaan ainakin osittaiseen toimintaan ensi kesänä, sen jälkeen kun Wawan ja Chapleaun välille tekeillä olevan maantie 101:n viralliset avajaiset on suoritettu.

Sudburyn alueen metsänvartija George Hamilton sanoi, että pienemmät suunnitelmat puistoasiassa on tehty, mutta päätyö suunnitelmassa tullaan suorittamaan keväällä.

Uusi puisto on Little Wawa järvellä ja on sen perustamisesta vasta hiljattain päätetty.

Pikkutyttö tuli ammutuksi kahakassa

Chicago. — Poliisien ja noin 50 rosvon välisessä laukausten vaihdossa sai surmansa 10-vuotias tyttö Chicagon neekerialueella.

Delores Miller sai surmansa samalla alueella missä poliisit taistelivat rähinöitsijäin kanssa kolme päivää viime vuonna. Lapsi oli ryöstön kohteeksi joutuneen kaupan lähettyvillä.

Ankara lumimyrsky Chicagossa pysäytti liikenteen melkein täydellisesti ja rosvot tyhjensivät pysähtyneitä kuormaautoja. Tuhansien dollareiden arvosta televisioita varastettiin ja tusinoittain ihmisiä pidätettiin.

L-Saksa ei maksa miehityskustannuksia

Bonn. — Länsi-Saksa tulee selostamaan Yhdysvalloille ja Britannialle, että sen on miltei mahdoton korvata Britannian ja USA:n Saksassa olevien miehitysjoukkojen ylläpitokustannukset tulevaisuudessa, tiedoitettiin hallituksen taholta perjantaina.

Kabinetin tiedoitettiin päättäneen torstaina eräässä kokouksessa, että tullaan antamaan selostus sen nykyaikaisista taloudellisista vaikeuksista kolmen valtion keskusteluissa jotka luultavasti pidetään ensi kuussa.

PERHEEN NUOREMMILLE

Dayle Had a Nice Trip to Sudbury

Dear Irja-täti, boys and girls.

Thank you for the Christmas card and dollar. I hope that everyone had a merry Christmas and I hope that everyone will have a wonderful Centennial this year.

On New Years Eve I went to a hockey game with my brother. Toronto Maple Leafs were playing against the Chicago Black Hawks. Chicago won five to one. It was the first time I saw a real NHL hockey game live. I enjoyed it very much.

I had a nice trip to Mummu's in Sudbury at Christmas time. I had fun with my cousins and hope to see them soon. Goodbye for now.

Dayle Huhtanen.

Wayne is Going To Pennsylvania

Dear Irja täti, boys and girls.

Thank you very much for the Christmas card and the money that I received at Christmas time. I have put the money in the bank.

In May I shall be going to a Boy Scout Camporee at Fort Washington Pennsylvania. On a Thursday morning our troop shall leave from Queen's Park in Toronto and travel by chartred bus to Pennsylvania. Then on Friday we shall go to an American school. The Scout patrols shall compete against each other in Camping during the week end. We will return home on Monday.

My hockey team is in fifth place in the standings of ten teams. In our last game, we won by a score of 6—1 and I scored a hat trick (three goals).

Goodbye for now and I hope everyone is making plans for their Centennial project. Your friend.

Wayne Huhtanen.

Irja-tädin postilaatikko

Dear Boys and girls.

Here it is last day of January and the first month of our Centennial year has passed so soon. The weather was sort of beastly last Friday but today it is an ordinary winter's day, clear and cold.

For todays letters we thank the Huhtanen brother and sister team from Toronto. Dayle had been to her firts live Hockey game, and her first live Hockey game, and enjoyed it very much. By the way Dayle, how are you getting on with your ballet?

Hope you have a good trip Wayne, when you go on your Camporee and I hope your patrol wins on the camping competition.

Be sure and read the last part of Helvis story in todays paper. Now who will send in the next story for this page? And so until next week again kuulemiin.

Irja-täti.

CONFUSED

A zealous art student went to a gallery and spent a bewildered hour looking over the abstract and cubist works. She was finally attracted to a painting consisting of a black dot on a field of white and framed in brass.

"How much for this?' she asked.

"That's the light switch', she was told.

ADVICE

A doctor fel into a well
And broke his collarbone.
A doctor should take care of the
sick.
And leave the well alone.

At Home in the North

Helvi Taulu

PART II

The next day while outside cleaning off the sleigh, a familiar sound reached my ears.

ALEEANI! ALEEANI!! r a n g through the air and I grinned as I saw Ialouk and Kidlanck approaching, tramping over a hill. I ran to greet them and I realized I'd not seen them in a long time.

WAHKUDLUNGA: "My you have grown", announced Kidlack. That was a new word for me. WAHKUDLUNGA. I asked what it meant and Idlouk bent his head in thought and after a moment popped out, "Holy Cow". That would be a good one on Mom.

Seeing they had a tupik or tent slung over their backs I asked where they were going Idlouk replied: "To next village 30 mile away. We go to the hunt."

They sure could travel! Already they'd come 12 miles from their camp now this. On foot even! I could never make it.

So the months passed, each day, week, hour and moment bringing new discoveries for all of us. I had now seen every kind of hunt; seal, bear caribou and narwhal. Occasionaly I caught a few Arctic Char, a delicious fish. Everything proved very interesting and exciting. Dad was kept busy with his science work, Mom with the house, and Joe and I with the dogs. Now I scarcely ever had twinges of homesickness, for here there was so much to do and learn. I wished I could make up my mind to like it here.

Visiting the Eskimo camps, I learned about religion, hobbies and other ways of their life. I even met the shaman or doctor of Idlouks camp. He was caring for a sick child and I scoffed at him the way he acted. All in all he was you could say a witch doctor. The child got better, how I'll never know.

One day after a hunt, Idlouk gave me a piece of muktuk. How on earth could the thick crusty skin of the narwhal taste good? After one tiny piece I asked for more and more. Then after that he offered me a dish of yellow mush. It was a mixture of seal's brains and eyeball's. I politely refused.

For my birthday I had received an ivory carving made from the horn of the narwhal. It was quite small, in the shape of an eskimo dog. I treasured it, for it was something a true Eskimo had made, with every ounce of skill he had.

We lived in the barren and desolate land of the north for a year, adapting ourselves the best we could to the cruelties and hardships. When our plane arrived, I nearly burst into tears at the thought of leaving. I'd learned from the Eskimos that through hardship and toil life was still good and happy here. Now we had to go, just as I had begun to fell at home in the north.

THE END

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ TORONTOSSA

WILLOWDALE — 108 Alfred. 6-huoneen "bungalow", puhdas, kuumavesilämmitys, lähellä kouluja, ostokeskuksia ja bussipalvelua. Lähellä Yonge St. ja Sheppard Ave. Omistaja menee Suomeen. Suomalainen asiamiehemme Lauri Kangas, B.A. mielellään palvelee Teitä.

KEITH REALTOR — PHOTO MLS LISTINGS
Konttoripuhelin 587-3333
Kotipuhelin 225-1751

(26-28-31)

MYYTÄVÄNÄ TORONTOSSA

SCARBORO — $1,500 käteen — 5-huoneen "bungalow" saunan kera, autotalli, saa haltuunsa keväällä — oikealla hinnalla $14,700. Suomalainen asiamiehemme Lauri Kangas, B.A. mielellään palvelee Teitä.

KEITH REALTOR — PHOTO MLS LISTINGS
Konttoripuhelin 587-3333
Kotipuhelin 225-1751

(26-28-31)

MYYTÄVÄNÄ WILLOWDALESSA

7-huoneen, 5 vuoden vanha "Split Level Bungalow". Omistaja muuttaa. Puhdas koti jossa on paljon tilaa. Tiedustelkaa — 6¼ % morketti. Muistakaa nyt on otollinen aika ostaa koti. Lauri Kangas, B.A. antaa Teille yksityiskohtaiset tiedot.

KEITH REALTOR — PHOTO MLS LISTINGS
Konttoripuhelin 487-3333
Kotipuhelin 225-1751

(28-31-2)

Suomalainen autokorjaamo
D. G. MOTORS
PAUL LUOMA
Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin
Yleistä autokorjausta
KAIKKI TYÖ TAATAAN
KOHTUULLISET TAKSAT
Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387
387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Tulkaa katsomaan ja koeajamaan
BOLENS DIABLO ROUGE MOOTTORIKELKKAA
helppoja käsitellä ja antavat suurenmoista talvihuvia ulkoilijoille ja talvikalastajille. Taloudellinen ja voimakas 16 hv. moottori. Tilaa kolmelle aikuiselle ja tavaratilaa istuimen alla.
Kaksi etuvaloa pimeässä kulkemista varten
Nopeus 40 mailiin asti tunnissa
VARASTOSSA VETOREMMEJÄ KAIKENLAISIIN MOOTTORIKELKKOIHIN
CLIFFBURY GARAGE
PUH. 673-0501
728 Long Lake Rd. Site 16, Box 76, S. S. 1 Sudbury

Lehtemme tilaajien ja asiamiesten huomioon!
VAPAUDEN UUDET TILAUSHINNAT
Lehtemme kustannushintojen jatkuvasti kohotessa ollaan pakoitettuja nostamaan Vapauden tilaushintoja. Uudet tilaushinnat astuvat voimaan helmikuun 1 pnä 1967, ja ovat ne seuraavat:
Canadassa: 1 vk. $10.00 — 6 kk. $5.25 — 3 kk. $3.00
Yhdysvalloissa: 1 vk. $11.00 — 6 kk. $5.75
Suomessa: 1 vk. $11.50 — 6 kk. $6.25
Vapaus Publishing Co. Limited
SUDBURY ONTARIO

Suurenmoinen Kalevala-aiheinen värielokuva
"SAMPO"
esitetään
Finnish-haalilla, 195 Spruce St., Sudbury, Ont.
SUNNUNTAINA, HELMIK. 5 PNÄ KLO 2 IP.
Tervetuloa katsomaan tätä hyvää elokuvaa!
Sisäänpääsy $1.00

Suomalaisia lauluja ja tanssimusiikkia
COLONIAL LP ÄÄNILEVYILLÄ
(Pitkäsoittolevyjä)
Kaikki tässä ilmoituksessa olevat levyt on soitettava 33⅓ kiertonopeudella ja mikroneulalla.

Holiday in Finland
VIOLA TURPEINEN
LP-150 — 12 tuuman
Clap Hands, polkka ● Tanner Waltz ● Harlem Schottis New Year's Hambo ● Scandinavian Folk Dance ● Ellin polkka ● Two Row Accordion, polkka ● Corvette Hambo ● Sataa vettä, sataa lunta, sotiisi ● Oleana polkka ● Nicolina Hambo ● Everybody's

More Dances from Finland
POHJOLAN POJAT ORKESTERI
LP-248 — 12 tuuman
Narpes sotiisi ● Seurasaaren polkka ● Matin jenkka ● Metsäkukkia, valssi ● Romanssi tango ● Lännen polkka ● Synnyinlaaksosta, jenkka ● Rakastan, tango ● Syysunet, valssi ● Kotipalkka-hambo ● Finnish sotiisi ● Kallen polkka.

HINTA $4.50 KPL.
(ynnä 5 prosentin myyntivero Ontariossa)
Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut
TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.